

TYT

AYT/Sos-1

40
seans

TARİH

Stratejik Konu Özeti

Testler

Soru Çözüm Videolu

Akıllı Tahtaya Uyumlu

Soru Sayısı: 1144

Sıtkı Çelik

Yükseköğretim
Kurumları
Sınavı'na (YKS)
Uygun

■ **OKYANUS BASIM YAYIN TİCARET A.Ş.**

Eski Turgut Özal Caddesi No: 22/101 34490 Başakşehir / İstanbul

Tel: (0212) 572 20 00 Fax: (0212) 572 19 49

okyanusokulkitap.com www.akilliogretim.com

■ Yayın Yönetmeni
Mehmet Şirin Bulut

■ Yayın Editörü
Yasemin Güloğlu

■ Ders Editörü
Burcu Atabay

■ Akıllı Tahta Soru Çözümü
Ahmet Öztürk

■ Dizgi ve Grafik
Okyanus Dizgi (T.K. / Ş.S.)

■ Kapak Tasarım
Türk Mutfağı

■ Baskı Cilt
SEMERCİOĞLU MATBAACILIK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

■ Yayıncı Sertifika No : **49697**
Matbaa Sertifika No : **35848**

■ ISBN: **978-625-788-915-5**

■ İstanbul

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları Okyanus Basım Yayın Ticaret Anonim Şirketine aittir. Kısmen de olsa alıntı yapılamaz, metin ve soruları aynen veya değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka türlü bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.

Ön Söz

Millî Eğitim Bakanlığının özellikle son yıllarda üzerinde durduğu hususlardan biri de değişen dünyanın gerektirdiği becerileri sağlayan, değişimin aktörü olacak öğrencilerin yetiştirilmesi için bütüncül ve yapısal bir dönüşüme ihtiyacın olmasıdır. Bu değişim ve dönüşüm süreçleri içerisinde ortaöğretim müfredatları da değişmektedir.

Okyanus Yayıncılık lise grubu olarak hazırladığımız kitaplar, Millî Eğitim Bakanlığının uygulamaya koyduğu yeni öğretim programlarına uymakla birlikte ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu sorular incelenerek hazırlanmıştır.

40 Seans Serisini öğrencilerin zorlandığı derslerin üstesinden gelmesi için hazırladık. Zorlandığınız derslerdeki en önemli sorun temelinizin olmaması veya zayıf olmasıdır. İşte 40 Seans Serisi öğrenciye temelden öğretip başarıya ulaştırmayı hedeflemektedir. Dersleri özel ders mantığına uygun olarak 40 Seansa ayırdık. Her seansta önce konuyu özlü bir biçimde, mantık ve yoruma dayalı olarak hazırladık. Ardından Testlere yer verdik. Her ünitenin sonunda ise üniteyi tarayan Uygulama Testlerine yer verdik.

Uzman yazarımız tarafından büyük bir özveriyle hazırlanan **TYT 40 Seans Tarih** kitabının, sizlere yarar sağlayacağına gönülden inanıyoruz.

Yayın Yönetmeni
Mehmet Şirin Bulut

Yazarın Sana Mesajı Var

Kıymetli Öğrencim,

- Elinizde bulunan "40 Seans TYT Tarih Soru Bankası" kitabı, MEB ders kitapları ve ÖSYM standartları ışığında hazırlanmış en yeni kitaptır.
- Yayın oluşturulurken sayısı her geçen yıl artmakta olan ve "yeni nesil" olarak ifade edilen; okuduğunu anlama, görselden veya grafikten çıkarımlar yapma, gündelik yaşamla ilişkilendirme becerilerini ölçen soruların ölçme - değerlendirme tekniklerine uygun olarak hazırlanmasına özen gösterilmiştir.
- İçeriğinde bolca "yeni nesil" soruların yer aldığı elinizdeki kitap; soruları çözerken bir taraftan keyif alacağınız, diğer taraftan konu ile ilgili bilgilerinizi pekiştireceğiniz özelliklere sahiptir.
- "Yeni Nesil" sorularda yer alan anlatımlar, genellikle orijinal tarih kaynaklarından derlenmiştir. Bu yönüyle kitap sınavlarınızda sizlere avantaj sağlayacaktır.

Sevgili Öğrencim,

- Elinizdeki kitap, sorumlu olduğunuz tarih müfredatını size 40 Seansta öğreterek başarınızı artırmaya yardımcı olacaktır.

Her seansta,

- Konuların en öz hâli yer almaktadır.
- Kitapta, konular arasında bağlantı sağlanmasına ve bilgilerin konularda boyut kazanmasına yardımcı olacak testler bulunmaktadır.
- Kitabımızda, ilgili üniteyi tarayan konu ve kazanımlarını pekiştirecek sorular yer almaktadır.

Tüm Soruların Çözüm Videolarıyla 7/24 yanınızdayız.

Tüm soruları akıllı tahtada sizler için çözdük. Çözüm videolarına sayfanın üst kısmındaki karekodları akıllı telefon veya tabletinize okutarak ulaşabilir, ya da karekodun altındaki sayısal kodları www.akilliogretim.com adresindeki arama modülüne yazarak bilgisayarınızla erişebilirsiniz. Çözümlere ulaşmanız size bir telefon kadar yakın olsa da herhangi bir soru ile ilgili elinizden gelen tüm çözüm yollarını denemeden çözümü izlememenizi öneriyoruz. Bu yöntem sizin daha iyi öğrenmenizi sağlayacaktır. Çözdüğünüz soruların çözüm videolarını da izlemenizi öneririz. Sizinle aynı yoldan çözmediğimiz sorularda farklı bir yöntem öğreneceksiniz. Bu da size farklı bakış açıları ve analitik düşünme becerisi kazandıracaktır.

İşte, elinizde bulunan 40 Seans TYT Tarih Soru Bankası kitabı ile içinde bulunduğunuz yarışta, hedefinize yürürken her adımınıza eşlik etmeyi düşündük. Bunun için; kitapta bulunan sorular, ders konularını daha iyi, daha detaylı ve daha kolay öğrenmenize yardımcı olması düşünülmüş hazırlanmıştır.

Sizlere sınavlarınızda ve tüm hayatınızda başarılar dilerim.

Sıtkı Çelik

İÇİNDEKİLER

1. SEANS	TARİH BİLİMİ VE TARİHİN ÖZELLİKLERİ	6
2. SEANS	ZAMAN BİLGİSİ - TAKVİMLER VE TARİHE YARDIMCI BİLİMLER	12
3. SEANS	TARİH ÖNCESİ DEVİRLER VE İLK UYGARLIKLAR - ANADOLU UYGARLIKLARI VE DİĞER MEDENİYETLER	18
4. SEANS	GÖÇLER - COĞRAFYA VE İKLİMİN ETKİLERİ, SİYASİ GÜCÜN VE HUKUK SİSTEMİNİN KAYNAKLARI	26
5. SEANS	ORTA ÇAĞ'DA DEVLET VE TOPLUM - EKONOMİ - ASKERİ ORGANİZASYONLAR VE HUKUK	34
6. SEANS	TÜRKLERİN TARİH SAHNESİNE ÇIKIŞI - İLK VE ORTA ÇAĞLARDA İÇ ASYA'DAKİ TÜRK DEVLETLERİNİN GÜÇ VE YÖNETİM ANLAYIŞI	44
7. SEANS	ASYA HUN DEVLETİ - KAVİMLER GÖÇÜ VE AVRUPA HUN DEVLETİ - DİĞER TÜRK DEVLETLERİ VE TOPLULUKLARI	52
8. SEANS	İSLAM ÖNCESİ ARAP YARIMADASI - HAZRETİ MUHAMMED VE DÖRT HALİFE DÖNEMİ	60
9. SEANS	EMEVİLER - ENDÜLÜS EMEVİLERİ VE ABBASİLER	68
10. SEANS	TÜRKLERİN İSLAMLAŞMASI - KARAHLILAR - GAZNELİLER - BÜYÜK SELÇUKLULAR	76
11. SEANS	TÜRKİYE SELÇUKLU DEVLETİ - İLK TÜRK BEYLİKLERİ - HAÇLI SEFERLERİ VE MOĞOL TEHDİDİ ...	84
12. SEANS	OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞ YILLARI VE BEYLİKTEN DEVLETE GEÇİŞ	94
13. SEANS	DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERİ YAPI	102
14. SEANS	DEVLETLEŞME SÜRECİNDE OSMANLI MEDENİYETİ	108
15. SEANS	İSTANBUL'UN FETHİ - İSLAM DÜNYASI LİDERLİĞİ	114
16. SEANS	OSMANLI'NIN GÜCÜ VE STRATEJİK RAKİPLERİ - COĞRAFI KEŞİFLERİN ETKİLERİ	122
17. SEANS	SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI	130
18. SEANS	KLASİK ÇAĞ'DA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ	136
19. SEANS	1595 - 1700 YILLARI ARASINDAKİ SİYASİ GELİŞMELER - AVRUPA'DA DİN SAVAŞLARINDAN MODERN DEVLETE - FETİHLERDEN SAVUNMAYA	142
20. SEANS	AVRUPA'DA DEĞİŞİM ÇAĞI - OSMANLI DEVLETİ'NDE DEĞİŞİM	152

21. SEANS	OSMANLI DEVLETİNDE İSYANLAR VE DÜZENİ KORUMA ÇABALARI	158
22. SEANS	XVIII - XX. YÜZYIL SİYASİ GELİŞMELERİ (1774 - 1914), OSMANLI - RUS REKABETİ (1768 - 1914)	164
23. SEANS	İHTİLALLER ÇAĞI	174
24. SEANS	OSMANLI DEVLETİNDE MODERN ORDUYA GEÇİŞ - XIX. YÜZYILDA SOSYAL HAYATTAKİ DEĞİŞİMLER - OSMANLI'DA DEMOKRATİKLEŞME HAREKETLERİ	180
25. SEANS	EL EMEĞİNDEN MAKİNELEŞMEYE - OSMANLI'DA SANAYİLEŞME VE EKONOMİYİ DÜZELTME ÇABALARI	186
26. SEANS	ULUS DEVLETE GİDEN SÜREÇTE NÜFUS - MODERN HAYATTAKİ SOSYAL DEĞİŞİM	192
27. SEANS	MUSTAFA KEMAL'İN HAYATI (1881 - 1919)	198
28. SEANS	XX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI DEVLETİ	204
29. SEANS	I. DÜNYA SAVAŞI'NDA (1914 - 1918) GÖRÜLEN GELİŞMELER VE SAVAŞIN SONUÇLARI - MONDROS MÜTAREKESİ VE SONRASINDAKİ GELİŞMELER	210
30. SEANS	MİLLÎ MÜCADELE'DE ÖRGÜTLENME DÖNEMİ VE AMASYA GENELGESİ	222
31. SEANS	ERZURUM, SİVAS VE DİĞER KONGRELER DÖNEMİ, AMASYA GÖRÜŞMELERİ VE MİSAK-I MİLLÎ ...	230
32. SEANS	İLK TBMM DÖNEMİ (1920 - 1923) VE SEVR ANTLAŞMASI - KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER - SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ'NDEN LOZAN ANTLAŞMASI'NA	240
33. SEANS	ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİ VE ATATÜRK İLKELERİ	254
34. SEANS	TÜRK İNKILABI VE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR	260
35. SEANS	EĞİTİM, TOPLUM VE EKONOMİ ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR	266
36. SEANS	İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE TÜRKİYE VE DÜNYA	274
37. SEANS	II. DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA	282
38. SEANS	II. DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA TÜRKİYE VE DÜNYA	288
39. SEANS	TOPLUMSAL DEVRİM ÇAĞINDA DÜNYA VE TÜRKİYE	294
40. SEANS	XXI. YÜZYILIN EŞİĞİNDE TÜRKİYE VE DÜNYA	300

1. SEANS | TARİH BİLİMİ VE TARİHİN ÖZELLİKLERİ

BİLGİ

1 - Tarih Bilimi ve Tarihin Özellikleri

Tarihin Tanımı

Tarih; geçmişte yaşamış insan topluluklarının faaliyetlerini yer ve zaman göstererek, sebep - sonuç ilişkisi içerisinde, belgelere dayalı olarak objektif biçimde inceleyen sosyal bir bilim dalıdır.

Tarihin Konusu İnsanoğlunun meydana getirdiği faaliyetler, değişimler ve eserlerdir.	Siyasi	Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu
	Askerî	I. Dünya Savaşı
	Sosyal	Anadolu'nun Türkleşmesi
	Ekonomik	Coğrafi Keşifler
	Kültürel	Yazının Bulunması
	Dinî	İslamiyet'in Doğuşu
	Mimari	Sultan Ahmet Camisi

Tarihin Kapsamı

Tarihî Olay ve Olgu

Olay: Tarihte belirli bir zaman ve mekânda ayrı ayrı meydana gelen, başlangıç ve bitiş tarihleri belli olup tekrarlanması mümkün olmayan kısa süreli, gözlemlenebilir somut gelişmelere tarihî olay denir.

Örnekler:

- Edirne'nin Osmanlı başkenti olması
- Miryokefalon Savaşı'nın yapılması
- Karlofça Antlaşması'nın imzalanması
- Matbaanın bulunması
- Kanun-ı Esasi'nin kabul edilmesi

Olgu: Olayların ortaya çıkardığı, başlangıç zamanı belli olup bitiş tarihi belirsiz uzun süreli soyut gelişmelere tarihî olgu denir.

Örnekler:

- Aydınlanma Çağı'nın yaşanması
- İslamiyet'in yayılması
- Anadolu'nun Türkleşmesi
- Türkiye'nin modernleşmesi
- Ulus devletlerin güçlenmesi

Olay	Olgu
Kısa sürelidir.	Uzun sürelidir.
Somuttur.	Soyuttur.
Yer ve zaman nettir.	Yer ve zaman net değildir.
Tekrarlanmaz.	Tekrarlanabilir.
Özgündür.	Geneldir.
Başlangıç ve bitiş tarihi kesindir.	Başlangıç tarihi belli bitiş tarihi belli değildir.

Tarih ile Diğer Bilimler Arasındaki Farklılıklar

- Tarihi diğer beşerî ve sosyal bilim dallarından ayıran en önemli fark; diğer bilimler insanı veya doğayı bir yönüyle ele alırken tarihin, insanı her yönüyle ve bütün yaptıklarıyla anlamaya ve anlatmaya çalışmasıdır.
- Tarih geçmişteki olayların nedenlerini ve sonuçlarını kendine özgü çalışma yöntemiyle açıklayıp yorumlar.
- Tarihî olaylar birebir tekrar etmediği için deney ve gözlem yöntemleri kullanılamaz.
- Tarihî olaylar genellenemez.
- Tarihî olaylar kendinden öncekinin sonucu ve kendinden sonrakinin sebebidir.
- Tarihî olaylar kesin olmayıp yeni bulgular ortaya çıktıkça değişebilir.
- Tarihî olaylar yaşandığı dönemin şartlarına göre değerlendirilir.

Oluştugu Döneme Göre Kaynaklar

Malzemenin Türüne Göre Kaynaklar

Yazılı Kaynaklar

Tabletler, kitabeler, fermanlar, beratlar, paralar, antlaşmalar, hatıralar, kitap ve dergiler

Sözlük Kaynaklar

Hikâyeler, destanlar, efsaneler, mitoslar, (milter), atasözleri, menkıbeler, şiirler ve fıkralar

Sesli - Görüntülü Kaynaklar

Resim, video, fotoğraf, ses kaydı gibi kaynaklar

Gerçek Eşya ve Nesneler (Yazısız Kaynaklar)

Arkeolojik kalıntılar, mimari eserler, silahlar, ev eşyaları, gıysiler, heykeller, üretim araçları ve insan iskeletleri

1. "Tarih tenkidi; tarihte doğruyu yanlıştan ayırt etmeye tahsis edilmiş bir metottur. O hâlde bu disiplin, gerçeğin normlarının incelenmesi olarak algılanan mantığa bağlıdır. Bu bilimsel bir metottur. Çünkü o sıkı, titizdir; şahsî tercihler kadar keyfî uzlaşmalardan da uzaktır. Asırların emek mahsulü tecrübesini aralıksız kanunlaştırma çabası göstermektedir. Tarih tenkidi, dâhi bir kafanın ürünü değildir; o uzun bir gayretle gerçekleşir."

Leon Ernest Halkin

Aşağıdaki ifadelerden hangisinin Leon Ernest Halkin'in sözlerinde anlatılmak istenen düşünce ile doğrudan örtüştüğü söylenebilir?

- A) Tarihî bir olayı incelerken şahitlikleri araştırmalı, sonra onları kontrol etmeli, nihayet onları anlamalıdır.
- B) Tarihî olayların bir bütün hâlinde incelenebilmesi oldukça güçtür.
- C) Tarih, mutlak doğrulardan ibaret olmayıp değişebilir özelliklere sahip bir bilim dalıdır.
- D) Tarihçi olayları anlayabilmek ve gerçeklere ulaşabilmek için farklı bilim dallarından da yardım almalıdır.
- E) Tarihî olayları anlayabilmek için konunun bilinmesi ve sağduyulu olunması yeterlidir.

2. Osmanlı ordularının 29 Mayıs 1453 tarihinde İstanbul'u fethettiği kesindir. Cem Sultan'ın kardeşi II. Bayezid ile giriştiği taht mücadelesinde önce şövalyelerin, ardından da papalığın eline düştüğü şüphesiz bilinmektedir. Yavuz Sultan Selim'in Sina Çölü'nü aşarak Mercidabık ve Ridaniye savaşlarıyla Memlûklular Devleti'ne son verdiği tarihî kaynaklarla sabittir. Ancak bütün bunlar bir tarihçi için yeterli değildir.

Metinden hareketle bir tarihçinin ihtiyacının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Mutlak doğruları elde etme gayretinde olunması
- B) Tarihî olayların tekrarının bulunmadığının bilinmesi
- C) Nasıl ve niçin sorularının cevabının bilinmek istenmesi
- D) Olayların geçtiği coğrafyanın incelenmesi
- E) Gelişmelerin dönemin şartlarına göre değerlendirilmesi

3.

Tarihin Konusu

- I. Dinî: İslamiyet'in Doğuşu
- II. Mimari: Ayasofya'nın inşa edilmesi
- III. Siyasi: Fransız İhtilali'nin gerçekleşmesi
- IV. Sosyal: Anadolu'nun Türk yurdu hâline gelmesi
- V. İlmî: Kutup buzullarının genişlemesi

Tarih biliminin konularının yer aldığı tablonun hangi madesinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Tanım: Tarihte belirli bir zamanda ve mekânda ayrı ayrı meydana gelen, başlangıç ve bitiş tarihleri belli olan fakat tekrarlanması mümkün olmayan kısa süreli gözlemlenebilir gelişmeler tarihî olay denir.
- Tanımdan yola çıkarak aşağıdakilerden hangisinin tarihî olayların özelliklerinden olduğu söylenemez?

- A) Kısa sürede gerçekleşme
- B) Somutluk
- C) Özgünlük
- D) Genellik
- E) Yer ve zamanın açıklığı

5. Tarih; geçmişte yaşanan ve insanlara etki eden olayları yer ve zaman göstererek, sebep - sonuç ilişkisinde, belgeler doğrultusunda inceleyen bilim dalıdır. İnsan varsa tarih de vardır.
- Buna göre aşağıdakilerden hangisinin tek başına tarih biliminin alanına giren konulardan olduğu söylenemez?

- A) Semavi dinlerin tarihi
- B) Doğa olaylarının nedenleri
- C) Uluslararası ticaret faaliyetleri
- D) Deprem bölgelerine kurulan şehirler
- E) Nil Nehri'nin tarım havzalarına etkileri

TEST 2

1.

Rodos adası 1522 senesinde Osmanlılar tarafından zaptedilmiş, buradan çıkmak zorunda kalan Sen-Jan şövalyelerine ise Şarlıken tarafından Malta adası verilmiştir. Diğer taraftan İspanyollara ait olan Garp Trablusu'nun muhafazası da yine bu şövalyelere bırakılmıştır. Malta adası az zaman içinde şövalyeler tarafından gayet korunaklı bir hâle getirilmiştir. Şövalyeler mükemmel donanmalar meydana getirip fırsat buldukça her türlü Türk gemilerini baskı altına almışlar ve Türk denizcileriyle savaşmışlardır. Preveze ve Cerbe adası muharebelerinde gemileriyle müttefiklere yardım etmişler, Hristiyan korsan gemileri burayı sığınak limanı olarak kullanmış, Türkler aleyhine olan seferlere katılmışlardır.

Metindeki anlatımda tarih biliminin aşağıdaki unsurlarından hangisine değnilmemiştir?

- A) Sebep B) Sonuç C) Yer
D) Zaman E) Belge

2.

Sel, deprem, volkanik hareketlilik gibi doğal afetler tarihin inceleme alanına girmez. Ancak tarih kitaplarında bu tür yaşanmışlıklara sıkça rastlanabilmektedir.

Bu durum;

- I. fen bilimlerinin tabiat olaylarını inceleme konusunda diğer bilimlerden yardım alması,
II. doğa olaylarının insan yaşamı üzerinde etki bırakması,
III. insan - doğa ilişkisinin önemsenmesi
gerekçelerinden hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3.

Tarihî Gelişme

- Hristiyanlığın doğması
- Coğrafi Keşiflerin yapılması
- I. Viyana Kuşatması'nın gerçekleştirilmesi
- Osmanlı'da meşrutî sisteme geçilmesi

Verilen tabloda aşağıdaki alanlardan hangisine ait gelişmenin olduğu söylenemez?

- A) Askerî B) Dinî C) Siyasi
D) Mimari E) Mali

4.

(I) Son üç yüz yıldır ulus devletler uluslararası sistemin kurucu unsuru olarak başrol konumunda olmuştur.
(II) İmparatorluklar çağının sona ermesi ile beraber art arda yaşanan gelişmeler beraberinde etkileri günümüze kadar süren toplumsal değişimi getirmiştir. (III) Şüphesiz bu durumda kaldıraç etkisi yapan en önemli gelişmelerden biri Fransız Devrimi'nin (1789) gerçekleşmesidir.
(IV) Sanayileşme döneminin bir sonucu olarak yoğunlaşan sömürgecilik faaliyetleri, devletler arasındaki ilişkilerin belirleyicisi olmuştur. (V) Bu alandaki rekabet uluslararası sulara taşınmış, kapalı ve kısıtlı ticari ilişkiler yerini küreselleşmeye bırakmıştır.

"Olgu" ve "Olay" kavramlarından hareketle yukarıdaki metinde numaralandırılmış cümlelerden hangisi "olay" grubuna örnek gösterilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5.

"Roma İmparatorluğu'nun en önemli şehirlerinden biri olan Roma'da doğdum. Varlıklı bir aileye mensuptum ve iyi bir eğitim gördüm. Rumca ve Latince edebiyat dallarında oldukça sağlam bilgi birikimine sahip oldum. Bu özelliklerimin de yardımıyla genç yaşlarda Roma ordusunda muhafız subayı olarak görev aldım. Görevim gereği ordu komutanı Ursicinus'a kişisel olarak eşlik ettim ve onu korudum. 357 yılına kadar Ursicinus'un maiyetinde, o dönemde bir "Caesar" olarak Constantius'un bir akrabası ve kahraman bir asker olan Julian'ın yönettiği Galya'da kaldım."

Ammianus Marcellinus

Tarihçi Marcellinus'un metindeki ifadelerinin tarih biliminin;

- I. yer ve zaman,
II. objektiflik,
III. sebep - sonuç
unsurlarından hangileri ile örtüştüğü söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

1. "Umran kavramı, canlıların ortaya çıkması ve hayatlarını sürdürülebilmesi için gerekli her türlü şartlar, mekânlar ve faaliyetlerdir. İnsanların toplum hâlinde yaşamaları zorunludur. İnsanlar toplum içinde hem bu görev paylaşımı ile varlıklarını sürdürürler hem de birliktelik sayesinde tarihin bir parçası olurlar.

Umran bilimi, bugün sosyoloji başta olmak üzere bütün sosyal bilimlerin bir çatı ismi, insanın toplum hâlinde yaşamasından ortaya çıkan her türlü faaliyeti, gelişmeyi içeren ve inceleme alanı olarak belirleyen saha olma niteliğindedir. Tarihe dair her şeyin umran ilmi çerçevesinde ele alınması gereklidir. Tarih, sis bulutlarından, büyük adam menkıbesinden arındırılmaya çalışılmalıdır. Tarih incelemesi yapılırken sadece belli çerçevelerden, belli olaylar ve haberler üzerinden hareket edilmemelidir."

Ibn Haldun

Ibn Haldun'un ifadelerinden hareketle tarihinin;

- I. kapsamlılık,
- II. iş birliği,
- III. objektiflik

usullerinden hangilerini uygulaması gerektiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2.

I. Tablet

II. Destan

III. Kitabe

IV. Ferman

V. Berat

Yukarıda yer alan görsellerden hangisi yazılı kaynaklara örnek gösterilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Tarihî olaylar incelenirken izlenmesi gereken yöntemlerden birisi de olayın geçtiği yerde araştırma yapılmasıdır.

Bu usulün;

- I. milletlerin tarihlerine önem vermelerinin sağlanması,
- II. olayın geçtiği yerdeki izlerin incelenmesi,
- III. coğrafi özelliklerin o bölgede yaşanan olay üzerindeki etkilerinin belirlenmesi

amaçlarından hangilerine ulaşmaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Tarihî yaşanmışlıklar sebep - sonuç ilişkisi döngüsünde gelişen bir süreçtir. Her tarihî olay, kendinden sonraki olayın veya olayların nedeni durumundadır.

Bu durumun tarihî olayların;

- I. süreklilik göstermesi,
- II. birbirine bağlı olması,
- III. belgelere dayanması

özelliklerinden hangilerinin göstergelerinden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Aşağıdaki tabloda tarih biliminin inceleme alanına giren konular verilmiştir.

I. Jeolojik oluşumlar

II. Mısır piramitleri

III. Kültepe'deki "Karum" ören yeri

IV. Ergenekon Destanı

V. Kâbe-i muazzama

Buna göre tablodaki hangi maddede yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 4

1. SEANS: TARİH BİLİMİ VE TARİHİN ÖZELLİKLERİ

1.

Görselde yer alanlardan hangisinin gerçek eşya - nesne kaynak grubundan olduğu söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Tarih bilimi ile fen bilimleri arasında birtakım farklar bulunmaktadır.

Buna göre;

- I. diğer bilimler insanı veya doğayı bir yönüyle ele alırken tarihin insanı her yönüyle ve bütün yaptıklarıyla anlamaya çalışması,
- II. olayların tekrarının olmaması sebebiyle tarihte deney ve gözlem metodunun kullanılamaması,
- III. milletlerin ortak hafızası olan tarihin, millî ve toplumsal kimliğin inşasında önemli rol oynaması

durumlarından hangilerinin tarih disiplini, sözü edilen bilimlerden ayıran farklardan olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3.

- Efsaneler
- Destanlar
- Menkıbeler
- Fıkralar
- Atasözleri

Tarih çalışmalarında ve araştırmalarında kullanılan yukarıdaki kaynaklar aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmaktadır?

- A) Ana kaynaklar
B) Sözlü kaynaklar
C) Sesli ve görüntülü kaynaklar
D) İkinci elden kaynaklar
E) Gerçek eşya ve nesnelere

4. Tarihi bir olayın objektif bir şekilde incelenebilmesi için olayla ilgili;

- I. belgelerin bulunması,
 - II. mekânın bilinmesi,
 - III. birden fazla kişi veya kişilerce bilgi aktarılması
- unsurlarından hangilerinin önemsenmesi gerektiği söylenebilir?**

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5.

Cumhurbaşkanlığı'nda gerçekleştirilen karşılama törenlerinde, görselde yer aldığı şekliyle on altı büyük Türk devletini temsil ettiği bilinen bayrak ve kıyafetlerle görevlilerin yer alması ile tarih biliminin aşağıdaki özelliklerinden hangisi arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) Tarihi bilgileri döneminin şartları ile değerlendirme
B) Millî ve toplumsal hüviyet oluşturma
C) Türklerin ortak hafızasına atıfta bulunma
D) Toplumu bir kimlik altında toplama
E) Ülke değerlerini tarih ile biçimlendirme

BİLGİ

8.1 - İslamiyet Öncesi Arap Yarımadası**Coğrafi Konumu ve Özellikleri**

Arabistan, Asya kıtasının güneybatı kesiminde yer alan büyük bir yarımadadır. Yarımadanın doğusunda Basra Körfezi ve Umman Denizi, batısında Kızıldeniz, güneyinde ise Hint Okyanusu yer almıştır. Suriye çölleriyle kaplı olan kuzey tarafından Fırat Nehri geçmektedir. Suriye Arabistan Yarımadası; Necid, Hicaz ve Yemen olmak üzere başlıca üç bölgeye ayrılmıştır:

Siyasi Yapı

Siyasi birliğin kurulmadığı yarımadanın güneyinde küçük devletçikler hüküm sürmüştür. Hicaz Bölgesi'nde ise Mekke, Medine, Taif ve Hayber gibi şehir devletleri kurulmuştur.

Siyasi Birliğin Kurulamamasında Etkili Olan Nedenler

- Kabilecilik anlayışı ve göçebe ağırlıklı bir hayatın benimsenmesi
- Bizans ve Sasani devletlerinin baskısı
- Kabileler arasında meydana gelen kan davaları ve rekabetlerin nesiller boyunca devam etmesi
- Farklı inanışların benimsenmesi (dinî birlikteliğin bulunmaması), Arabistan topraklarının çöllerle kaplı olması ve ekonomik getirisinin fazla olmaması nedenleriyle bölge büyük devletlerin ilgisini çekmemiş ve istilalara uğramamıştır.

Sosyal ve Ekonomik Hayat

- Arap toplumu; çöllerde göçebe hayat süren bedeviler ile köyler ve şehirlerde yerleşik yaşam tarzına sahip hadari denilen insanlardan oluşmuştur.

Bedevilik (Göçebelilik), Hadarilik (Şehirlilik)

- Çöl ve vahalarda konargöçer yaşam şekli hâkim olmuştur. Bazen yağmacılık hareketleri görülse de hayvancılık, avcılık ve takasa dayalı ticaret temel geçim kaynaklarıdır. Bedevilerin başında şeyh adı verilen kabile liderleri vardır.
- Araplarda toplumsal hayat, geleneklerden kaynaklanan örf ve âdetlere göre düzenlenmiş, kurallara uymayanlar kabile dışına çıkarılmıştır. Kabiledeki herhangi bir kişinin işlediği suçtan kabilenin tamamı sorumlu tutulmuştur. Toprakta özel mülkiyet anlayışı gelişmemiştir. Otlaklar ve su kaynakları kabilenin ortak malı olarak kullanılmıştır. Su kaynaklarının azlığı, sınır sorunlarının yaşanması, yiyecek sıkıntısı ve mera alanlarının darlığı kabileler arasında rekabetin yaşanmasında ve çatışmaların çıkmasında etkili olmuştur.
- İslamiyet öncesi Arabistan'da toplum hürler, köleler ve mevaliler olmak üzere üç sosyal sınıfa ayrılmıştır. Kabilenin ana unsuru olan hürler tüm haklara sahiptir. Herhangi bir hakka sahip olmayan köle ve cariyeler bir eşya gibi alınıp satılmış, miras olarak bırakılmış ve günlük işlerde çalıştırılmıştır. Bir köle efendisi tarafından azat edildiğinde mevali denilen sınıfa geçmiştir. Mevaliler köleler gibi alınıp satılamaz, fakat hürler gibi de hakları yoktur. Çok eşliliğin görüldüğü Arabistan'da bir erkek istediği kadar kadınla evlenme hakkına sahiptir. Asalette önem verilen toplumda kölecilik gibi yaygın olan bir diğer olumsuz gelenek de kadına ve kız çocuklarına değer verilmemesidir. Kadınların miras hakkı olmadığı gibi bazen kız çocukları da diri diri gömülerek öldürülmüşlerdir. Kadın ancak erkek çocuk doğurduğunda aileye kabul edilmiştir.

- İslamiyet öncesi dönemde haram aylar olarak kabul edilen zilcade, zilhicce, muharrem ve recep aylarında savaş yapılmamaya özen gösterilmiştir. Bu aylarda kurulan panayırlarda alışverişler yapılmış, şiir yarışmaları düzenlenmiş, kabileler arasındaki sorunlar giderilmeye çalışılmış ve Kâbe'deki putlar ziyaret edilmiştir. Panayırlardaki bu özellikler siyasi birliğin kurulmadığı Arap Yarımadası'nda kültürel birlikteliğin oluşmasına ortam hazırlamıştır. Haram aylarda yapılan savaşlara Ficar Savaşları adı verilmiştir.

Dini Hayat

Halk arasında en yaygın din putperestliktir. Putperestliğin dışında Hazreti İbrahim'in dini olan Haniflik, Hristiyanlık, Musevilik ve Mecusilik yarımadadaki diğer önemli dinlerdir.

Hilfu'l - Fudül Cemiyeti

Mekke'deki zulüm ve haksızlığa mani olmak için kurulan bir cemiyettir. Hazreti Muhammed de bu cemiyete üyedir.

Cahiliye Dönemi

Bedeviliğin yaygın olması, insanların medeniyet bakımından geri kalması, bilgisizlik ve gaflet içerisinde yaşanması, putlara tapınması, kadın ve kız çocuklarına değer verilmemesi gibi nedenlerden dolayı Arap toplumunun İslamiyet öncesi dönemine, Cahiliye Dönemi adı verilmiştir.

8.2 - Hazreti Muhammed ve Dört Halife Dönemi**İslamiyet'in Yayılması****Hazreti Muhammed Dönemi****Hicret (622)**

Mekkelilerin artan baskıları karşısında Müslümanların can güvenliği ni sağlamak ve İslamiyet'i yaymak amacıyla Medine'ye göç etmesidir.

NOT

Medine'ye hicretin sonuçları: İslam Devleti kurulmuştur. Medine Sözleşmesi imzalanmıştır. Müslümanlar siyasi bir güç hâline gelmiştir.

Medine Sözleşmesi İslam tarihinin ilk anayasası olarak kabul edilen Medine Sözleşmesi'nde Hazreti Muhammed; devlet başkanı, başkomutan ve yargıç olarak kabul edilmiştir.

Bedir Savaşı (624) Hicret eden Müslümanlara ait malları Şam'da satıp Mekke'ye dönen kervanın önünün Müslümanlarca kesilmek istenmesi üzerine yapılan savaşı Müslümanlar kazanmıştır.

NOT

İslam Devleti'nin ilk savaşı ve zaferidir. İslam savaş hukukunun temelleri atılmıştır. Şam ticaret yolu Müslümanların kontrolüne geçmiştir.

Uhud Savaşı (625) Mekkelilerin Bedir Savaşı'nın intikamını almak ve Şam ticaret yolunu tekrar ele geçirmek istemesi amacıyla yapılan savaştır. Bu savaşta Mekke müşrikler tam bir galibiyet kazanamamıştır.

Hendek Savaşı (627) Medine etrafına derin bir hendek kazılarak şehrin savunulduğu bu savaş Müslümanların son savunma; Mekkelilerin ise son taarruz savaşıdır.

BİLGİ

Hudeybiye Antlaşması (628) Mekkeli müşrikler ile Müslümanlar arasında imzalanan antlaşmadır.

NOT

Hudeybiye ile Mekkeliler, Müslümanları resmen tanımıştır. Hayber Seferi için uygun bir ortam oluşmuştur.

Hayber'in Fethi (629) Yahudilerin Şam ticaret yolunu tehdit edip Müslümanlara ait ticaret kervanlarına zarar vermesi ve Mekkeli müşrikleri Müslümanlara karşı kıskırtması üzerine düzenlenen seferle Hayber Kalesi fethedilmiştir.

NOT

Şam ticaret yolunun güvenliği sağlanmış ve Müslümanlar ilk fethilerini gerçekleştirmiştir. İlk defa cizye vergisi alınmıştır.

Mu'te Seferi (629) Mu'te denilen yerde Bizans ordusu ile savaşmıştır.

NOT

Müslümanlar ile Bizanslılar arasındaki ilk savaştır.

Mekke'nin Fethi (630) Mekkelilerin Hudeybiye Antlaşması'na uymamaları üzerine Hazreti Muhammed, on bin kişilik bir orduyla harekete geçmiştir. Mekkeliler şehri savaş yapmadan Müslümanlara teslim etmiştir.

NOT

Kâbe putlardan temizlenerek Arabistan'da putperestlik sona ermiştir.

Huneyn Savaşı (630) Taiflilerin, kendileri gibi putperest Arap kabilelerini yanlarına çekerek Mekke'yi Müslümanlardan geri almak üzere harekete geçmeleri üzerine yapılan savaşı Müslümanlar kazanmıştır.

NOT

Arap Yarımadası'ndaki son putperest tehdit de ortadan kalkmıştır.

Taif Seferi (630) Huneyn Savaşı'ndan kaçan müşriklerin Taife sığınması üzerine şehir İslam ordularınca kuşatılmış, fakat alınamamıştır. Bir yıl sonra Taifliler elçi göndererek İslamiyet'i kabul etmişlerdir.

Tebük Seferi (631) Hazreti Muhammed, Bizans İmparatoru Heraklius'un büyük bir ordu ile Arabistan üzerine sefere çıktığı haberi üzerine ordusuyla birlikte Tebük'e geldiyse de haberin asılsız olduğu anlaşılmıştır.

NOT

Arabistan dışına yapılan ilk seferdir. Arabistan'da siyasi birlik sağlanmıştır.

Veda Hutbesi (632) Hazreti Muhammed'in kan davası, emanete hıyanet etmenin, faizin ve zinanın haram olduğu, günahlardan kaçınılması, kadınların haklarının gözetilmesi, haksız yere malların yenilmemesi ve kimseye zulmedilmemesi gibi konularda Müslümanlara verdiği son mesajdır.

Dört Halife Dönemi (632 - 661)

Hazreti Ebubekir Dönemi (632 - 634)

Yalancı peygamberler ortadan kaldırılarak dinî birliktelik korunmuştur. Zekât vermek istemeyen ve dinden dönen kabilelerle yapılan Ridde Savaşları ile ülke içerisinde birlik ve düzen korunmuştur. 634 yılında Ecnadeyn Savaşı'nda Bizans ordusu mağlup edilerek Suriye kapıları Müslümanlara açılmıştır. Kur'an-ı Kerim kitap hâline getirilmiştir.

Hazreti Ömer Dönemi (634 - 644)

Bizans ile İlişkiler Bizans'a ait Suriye, Filistin, Kudüs ve Mısır fethedilmiştir. Mısır'ın fethiyle Kuzey Afrika fetihleri başlamış ve Baharat Yolu Müslümanların kontrolüne girmiştir.

Sasanilerle İlişkiler 636 yılında Kadisiye, 637 yılında Celûlâ ve 642'de Nihavent savaşları sonucunda Irak ve İran toprakları fethedilerek Sasani Devleti'ne son verilmiştir. Nihavent Savaşı ile Müslümanlarla Türkler ilk defa sınır komşusu olmuştur.

Teşkilatlanma Çalışmaları Ülke toprakları illere ayrılarak başlarına valiler atanmıştır. Adli teşkilat oluşturularak yönetim ve yargı birbirinden ayrılmıştır. Beytül' - mâl oluşturulmuştur. İslam tarihinde ilk düzenli ordu ve ordugâh şehirler kurulmuştur. İlk defa askerî iktâ sistemi uygulanmış, posta evleri inşa edilmiştir. Fethedilen yerlere Arabistan'dan getirilen aileler iskân edilmiştir. Hicrî takvim düzenlenmiştir. Devlet işlerinde düzeni sağlamak için mali ve askerî konularla ilgili Divanü'l Cünd kurulmuştur. Basra ve Kûfe gibi yeni şehirler oluşturulmuştur.

Hazreti Osman Dönemi (644 - 656)

Kafkasya hâkimiyeti için Hazar Türkleri ile savaşmıştır. İlk İslam donanması kurulmuştur. İslam tarihinin ilk deniz savaşı olan Zâtü's-Savârî Savaşı ile Bizans'ın Doğu Akdeniz hâkimiyetine son verilmiştir. Rodos, Kıbrıs, Gürcistan, Ermenistan, Maveraünnehir, Trablusgarp ve Tunus alınmıştır. Kur'an-ı Kerim'in değişik okuma şekillerini engellemek ve kıraat birlikteliğini sağlamak amacıyla Kur'an-ı Kerim çoğaltılarak büyük eyaletlere gönderilmiştir. Hazreti Osman, önemli mevkilere yakın akrabalarını getirmesi sonucunda çıkan isyanlar neticesinde Medine'ye gelen isyancılar tarafından öldürülmüştür.

Hazreti Ali Dönemi (656 - 661)

Hazreti Osman'dan sonra halifelğe Hazreti Ali getirilmişse de Emevî ailesi üyeleri Hazreti Osman'ı öldürenleri yakalayıp cezalandırmadığını söyleyerek onun halifeliğini kabul etmemiştir. 656 yılında yapılan Cemel Savaşı'nda Hazreti Ayşe'nin komuta ettiği muhalif ordu mağlup edilmiştir. Cemel Savaşı, İslam tarihinin ilk iç savaşıdır. Cemel Savaşı'ndan sonra başkent Kûfe'ye taşınmıştır.

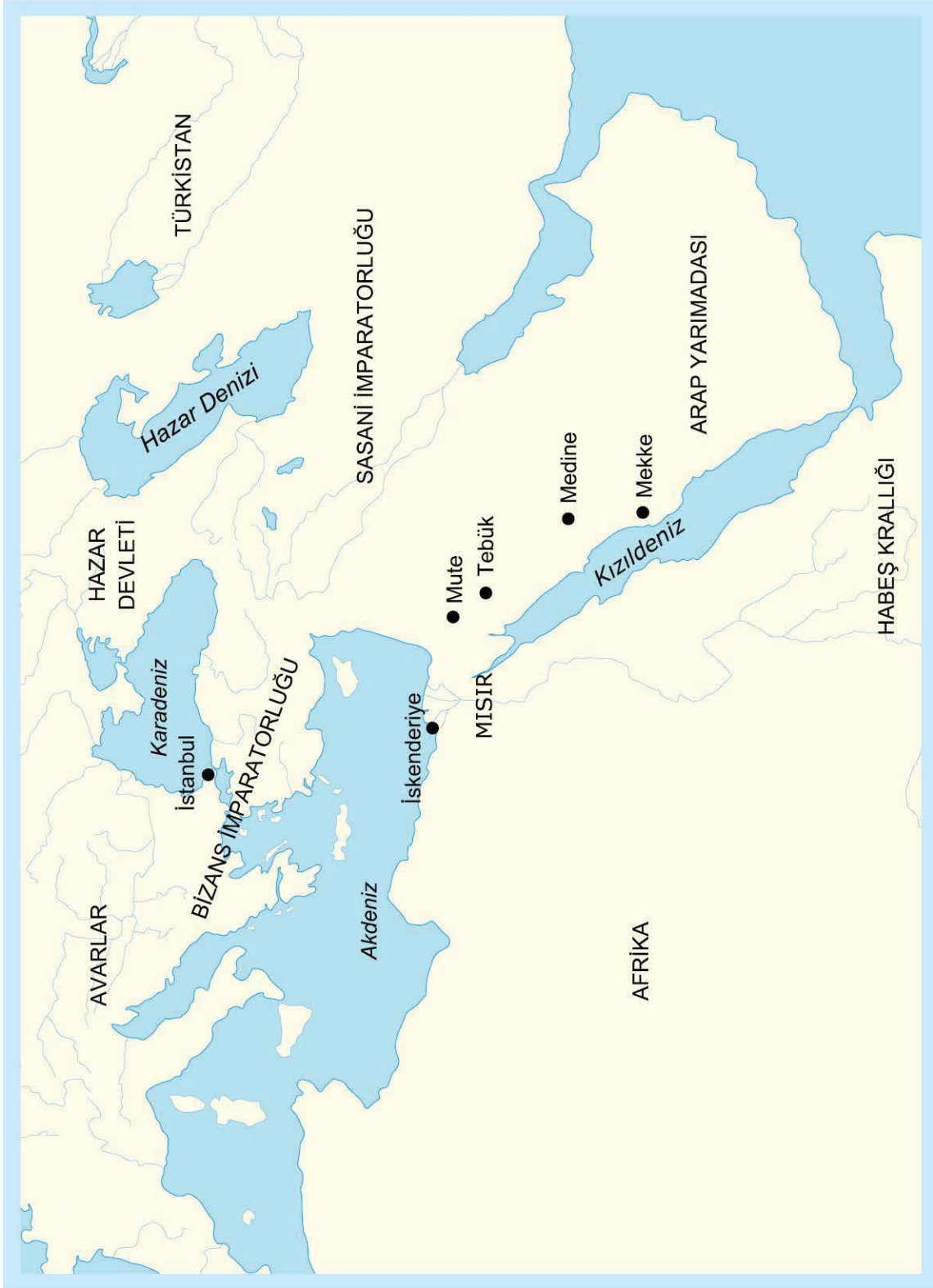

BİLGİ

657 yılında Şam valisi Muaviye ile Hazreti Ali taraftarları arasında yapılan Siffin Savaşı sırasında yaşanan Hakem Olayı'ndan da sonuç alınamaması üzerine İslam toplumu; Hazreti Ali taraftarları, Muaviye taraftarları ve Hariciler olmak üzere üçe ayrılmıştır.

BİLGİ

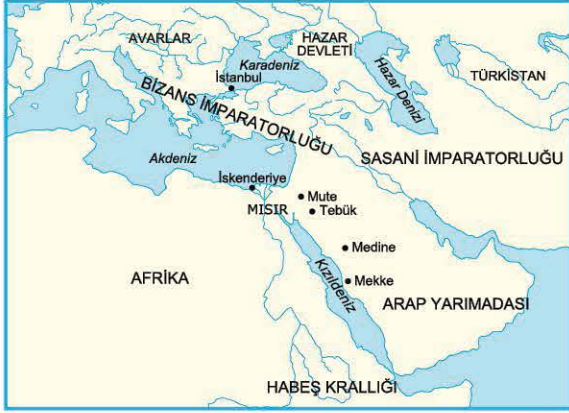

VII. yüzyılda Arap Yarımadası ve çevresi

TEST 1

1. Aşağıda VII. yüzyıl Arap Yarımadası ve çevresinin haritası yer almaktadır.

Yukarıda verilen harita dönemin özellikleri ile birlikte değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupa istikametindeki Türk göçleri henüz başlamamıştır.
B) Araplarla Türkler sınır komşusu olmuştur.
C) Doğu Roma hâkimiyeti Anadolu ile sınırlıdır.
D) Arap Yarımadası'nda siyasi birlik kurulamamıştır.
E) Afrika'da siyasi bir devlet yapısı oluşmamıştır.

2.

.....
Arabistan'da geçim kaynakları tarım ve ticaret olan köy, kasaba ve şehirlerde yerleşik olarak yaşayan insanlara verilen isimdir. Kendilerine ait evlerde yaşayan bu topluluk kabile meclisi tarafından yönetilir, bu meclislerde önemli bazı kararlar oy çokluğu esasına göre alınır.

Metinde verilen boşluğa aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Mevali B) Hadari C) Bedevi
D) Askerî E) Mekkî

3. Arap toplumunun İslam öncesindeki yaşam tarzı "Cahiliye Dönemi" olarak adlandırılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin sözü edilen zamanda Arap toplumunda görüldüğü söylenemez?

- A) Sosyal sınıflar arasında eşitsizliklerin bulunması
B) Kabileler arasında kan davalarının görülmesi
C) Kadınlara mirastan erkeğin yarısı kadar pay verilmesi
D) Putperestliğin yaygın bir inanç sistemi olması
E) Kız çocuklarına önem verilmemesi

4. • Hazreti Muhammed'in hayatta olmaması
• Yalancı peygamberlerin ortaya çıkması
• Hafızların savaşlarda şehit düşmesi
• Ayetlerle hadislerin birbirine karışma tehlikesinin olması
- Aşağıdakilerden hangisinin yukarıda belirtilen durumların sonucu olduğu söylenebilir?

- A) Suffa medresesinin kurulması
B) Hilfu'l Fudûl'un çalışmalarına başlaması
C) Eyalet teşkilatlanmasına gidilmesi
D) İlk yargı örgütlenmesinin gerçekleştirilmesi
E) Kuran-ı Kerim'in kitap hâline getirilmesi

5. İslamiyet'ten önce Nahle'de bulunan Uzzâ putu için "Beytül-Uzzâ" adında bir ev yapılmıştır. Uzzâ için kurbanlar kesilmiş, hediyeler sunulmuştur. Araplar çocuklarına Uzza'nın kulu anlamında "Abdüzzâ" adını vermişlerdir. Cahiliye Arapları Uzzâ'yı anne, Lât ve Menât'ı da onun kızları olarak görmüşlerdir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Teokratik yönetim anlayışının benimsendiğine
B) Toplumsal dayanışmanın güçlü olduğuna
C) Kız çocuklarına ayrımcılık yapıldığına
D) Arabistan'da inanç birliğinin sağlandığına
E) Putlara karşı derin bir saygı duyulduğuna

6. Sınıfta "İslam Medeniyeti'nin Doğuşu" konusunu anlatan tarih öğretmeni Efe Bey tahtaya Hazreti Muhammed Dönemi'nde meydana gelen aşağıdaki gelişmeleri yazmıştır.

- I. Medine Sözleşmesi'nin imzalanması
II. Hayber'in fethedilmesi
III. Mute Savaşı'nın yapılması
IV. Ridde Savaşları'nın yaşanması
V. Tebuk Seferi'ne çıkılması

Buna göre Efe Bey'in tabloda verileden hangisini tahtaya yazması beklenemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 2

1. "İslam öncesi Arap Yarımadası'nda genel olarak siyasi birlik yoktur." ifadesini kullanan bir tarihçinin aşağıdakilerden hangisini görüşüne örnek olarak göstermesi beklenemez?

- A) Arabistan'ın üç tarafının denizlerle çevrili olmasını
- B) Araplarda sosyal yapının temelini kabile hayatının oluşturmasını
- C) Sosyal sınıflar arasında eşitsizliğin bulunmasını
- D) Kabileler arasında kan davalarının yaşanmasını
- E) Bizans ve Sasani imparatorluklarının baskı kurmasını

2. Dört Halife Dönemi'nin sonlarında sorunlar çözümlenememiş, İslam dünyası üç gruba ayrılmıştır. Buna göre aşağıdakilerden hangisinin bu dönemde yaşanan anlaşmazlığa ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Hakem Olayı'nda istenen amaca ulaşılamaması
- B) Sıffin Savaşı'nın yapılması
- C) Hazreti Osman'ın şehit edilmesi
- D) Kerbela Olayı'nın gerçekleşmesi
- E) Cemel Vakası'nın yaşanması

3. Mekkelileri İslâm'a açıktan davet ettiği bu dönemde Hazreti Muhammed bir gün Safâ tepesine çıkarak: "Ey Kureyşliler! Size şu dağın arkasında bir düşman birliği var desem inanır mısınız?" ifadeleriyle seslenmiştir. Orada bulunanlar "Evet. Senin yalan söylediğine hiç şahit olmadık." şeklinde cevap verince, "Öyleyse ben inanmadığınızı takdirde büyük bir azaba uğrayacağınızı size haber veriyorum. Allah bana en yakın akrabamı uyarmamı emretti. 'Allah'tan başka ilâh yoktur.' demedikçe size ne bu dünyada ne de âhirette bir faydam dokunur." demiştir. Kureyşliler Hazreti Muhammed'in davetine ilk zamanlarda karşı çıkmamışlardır. Fakat bir süre sonra puta tapmanın eleştirildiği ayetlerin indirilmesi karşısında tavırları sertleşmiştir.

Kureyşlileri yukarıdaki tavra sevk eden temel sebep aşağıdakilerden hangisi değildir?

- A) Putperestliğin yıkılması hâlinde Arap kabileleri arasındaki saygınlıklarını kaybedeceklerini düşünmeleri
- B) Ticari menfaatlerin ellerinden gideceği endişesini taşımaları
- C) Hazreti Muhammed'in Mekke'nin yönetimini üstlenmesini istememeleri
- D) Atalarının geleneksel inanç sisteminden vazgeçmek istememeleri
- E) Hazreti Muhammed'in kabileciliğe dayanan üstünlük anlayışının getirdiği maddi kazançları yasaklaması

4. Medine Sözleşmesi'nin Bazı Maddeleri (622)

- Allah'tan hakkıyla korkan müminler, birbirlerine saldıranlara, haksızlık yapanlara, inananlar arasında kargaşa çıkaranlara karşı olacaktır. Bu kimse onlardan birinin çocuğu bile olsa ona ayrıcalık tanınmayacaktır.
- Yahudilerden Müslümanlara tabi olanlar, zulme uğramayacaklar ve Müslümanlar aleyhinde iş birliği yapmadıkça yardım ve gözetime hak kazanacaklardır.
- Yahudilerin dinleri de Müslümanların dinleri de kendilerinedir.
- Kurallara tam olarak uyulacak ve aykırı bir davranışta bulunulmayacaktır.
- Cihad amacıyla evinden çıkan kişi de şehirde kalan kişi de emniyettedir. Ancak haksız bir fiil ya da suç işlenmesi durumu bu korumanın dışındadır.
- Allah ve Resulü, bu maddelere tam bir sadakat ve titizlikle uyan kimselerin yardımcısıdır.

Medine Sözleşmesi'nin maddelerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yargı mekanizmasının kurumsallaştırıldığına
- B) Kabileciliğe ve çatışmalara son verilmiş istendiğine
- C) Din ve vicdan hürriyetinin verildiğine
- D) Hak ve sorumlulukların belirli esaslara bağlandığına
- E) Belgenin içerik bakımından anayasa özelliği taşıdığına

5. Yahudilerin Şam ticaret yolunu tehdit edip Müslümanların ticaret kervanlarına zarar vermesi ve Mekkeli müşrikleri Müslümanlara karşı kışkırtması üzerine Hazreti Muhammed Hayber üzerine sefer düzenlemiş, şehir kalesi kuşatılarak ele geçirilmiştir. Bu başarı sonunda Müslümanlar Şam ticaret yolunun güvenliğini sağlamışlardır.

Buna göre Hayber Savaşı'nın sebebi aşağıdakilerden hangisi değildir?

- A) İslam Devleti'nin çıkarlarını gözetmek
- B) Suriye fetihlerini başlatmak
- C) Huzur ortamı oluşturmak
- D) Siyasi tehditleri ortadan kaldırmak
- E) Muhtemel gelir kayıplarına engel olmak

TEST 3

1.

Hazreti Muhammed Dönemi Gelişmeleri

621 - Akabe Biati

622 - Medine'ye Hicret

625 - Uhud Savaşı

627 - Hendek Savaşı

629 - Mute Savaşı

Tabloda yer alan gelişmelerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İslamiyet Arap Yarımadası dışında yayılmıştır.
- B) İslam Devleti'nin başkenti değişmiştir.
- C) Arap olmayan unsurlarla mücadele edilmiştir.
- D) Gönüllü göç hareketleri gerçekleşmiştir.
- E) Kurumsallaşma faaliyetleri başlatılmıştır.

2. "Hazreti Muhammed Dönemi'nde yalnızca Mekkelilerle ve bölgedeki Yahudilerle değil güçlü devletlerle de mücadele edilmiştir." yargısına aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak sunulabilir?

- A) İran fetihlerinin tamamlanması
- B) Bizans'la askerî mücadeleye girişilmesi
- C) Hazarlarla çatışma yaşanması
- D) Türkişlerin İslam ordularını engellemesi
- E) Büveyhoğulları'nın ayrılıkçı faaliyetlerinin engellenmesi

3.

Mekkeli müşriklerin artan baskı ve işkenceleri, Müslümanları inançlarını rahatça ve güven içinde yaşayabilecekleri bir yer arayışına yöneltmiştir. Hazreti Muhammed'in yönlendirmesiyle aralarında Osman b. Afvân, eşi ve Hazreti Muhammed'in kızı Rukiyye, Zübeyr b. Avvâm, Abdurrahman b. Avf gibi sahabilerin bulunduğu on bir erkek dört hanım sahabe 615 yılında bu bölgeye doğru hareket etmiştir. Ertesi yıl Mekke'ye dönen kabiledekilerin olumlu görüşleri üzerine Cafer b. Ebû Tâlib başkanlığında ikinci bir kabile yola çıkmış ve buraya hicret eden Müslümanların sayısı yüz sekize ulaşmıştır.

Metinde sözü edilen yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medine
- B) Mısır
- C) Habeşistan
- D) Buhara
- E) Semerkant

4. Hazreti Muhammed İslamiyet'i açıktan yaymaya başladıktan sonra Mekke'de yaşayan Müslümanlar birtakım güçlüklerle karşılaşmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu zorluklardan olduğu söylenemez?

- A) Ficar Savaşları'nın yapılması
- B) Müşriklerin tecrit politikası uygulaması
- C) Mekkelilerin Müslümanlarla olan ilişkilerinde akrabalık hukukuna uymayacaklarını ilan etmesi
- D) Müslümanlarla evlilik yapılmamasının kararlaştırılması
- E) Müslümanların hac mevsimi ve haram aylar dışında ticaret yapmalarına izin verilmemesi

5.

- Hüzün yılı ve Hazreti Peygamber'in Taif yolculuğuna çıkması
- İsrâ ve Mi'râc Olayı'nın yaşanması
- Akabe biatlarının gerçekleşmesi
- Hazreti Peygamber'e suikast teşebbüsünde bulunulması

Aşağıdakilerden hangisinin tabloda verilen gelişmelerin sonuçlarından olduğu söylenemez?

- A) İslam fetihlerinin başlaması
- B) İslamiyet'in Mekke dışında yayılması
- C) Hazreti Muhammed'in ve Müslümanların zorluklarla karşılaşması
- D) Müslümanların varlığına yönelik tehditlerin büyümesi
- E) Hazreti Muhammed'in mucizelerinin görülmesi

6. İslam orduları Hazreti Ömer Dönemi'nde Kudüs'ü kuşatmaya almış ve ele geçirmiştir.

Bu fetih ile;

- I. İslam Devleti'nin topraklarının genişlemesi,
 - II. Suriye fetihlerinde ilerleme sağlanması,
 - III. Müslümanlar için kutsal sayılan yerlerin ele geçirilmesi
- kazanımlarından hangilerinin elde edildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1-C

2-B

3-C

4-A

5-A

6-E

TEST 4

1. Hazreti Ömer'in halifelik zamanı İslam Devleti'nin teşkilatlanma dönemi olarak bilinmektedir. Bu dönemde İslam ülkesinin sınırları genişlemiştir. Toprak ve nüfustaki artış yeni idari yapılanmayı zorunlu hâle getirmiştir.

Aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin bu kapsamda gerçekleştirildiği söylenemez?

- A) Kıbrıs'ın vergiye bağlanması
- B) İktisadî sisteminin uygulanmaya başlanması
- C) Vergilerin düzenli hâle getirilmesi
- D) İlk adli teşkilatın kurulması
- E) Sürekli ve düzenli orduya geçilmesi

2. I. Bedir Savaşı ile İslam savaş hukuku ortaya çıkmıştır.

II. Hendek Savaşı ile Mekkelilerin son taarruz savaşı olmuştur.

III. Mekke'nin fethinden sonra Kâbe putlardan temizlenmiştir

IV. Müslümanlar ilk olarak Habeşistan'a hicret etmiştir.

Tablodaki gelişmelerden hareketle,

- I. Kurumsallaşma çalışmaları tamamlanmıştır.
 - II. İslam'ın temel prensipleri Hazreti Muhammed Dönemi'nde belirlenmeye başlamıştır.
 - III. Müslümanlar Arap Yarımadası dışında itibar görmüştür.
- Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?**

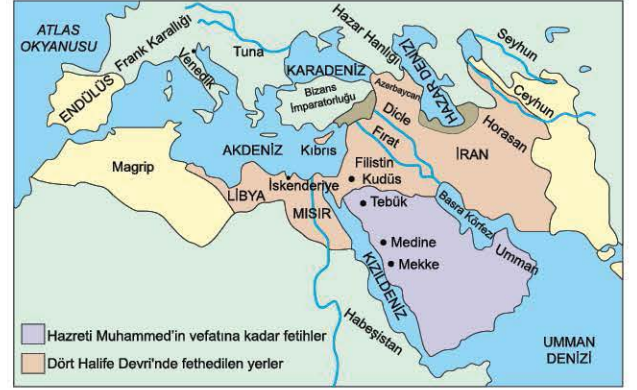
- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. • Medine'den bir grup Mekke'ye gelerek İslamiyet'i kabul etmiştir.
• Medineliler grup Hazreti Muhammed'e bağlı kalacaklarına ve emirlerine uyacaklarına söz vermiştir.
• Müslümanların Medine'ye hicret etmesinin alt yapısı oluşturulmuştur.
• İslamiyet Medineliler arasında hızla yayılmıştır.

Yukarıdaki gelişmelere ortam hazırlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akabe Biatları'nın gerçekleşmesi
- B) Medine Sözleşmesi'nin yapılması
- C) Hudeybiye Antlaşması'nın imzalanması
- D) Hilfu'l Fudûl müessesesinin kurulması
- E) Dâr'ün Nedve'nin teşkilatlanması

4. Aşağıdaki haritada İslam Devleti'nin fetihleri gösterilmiştir.

Haritaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İslam topraklarının zamanla genişlediğine
- B) Hazreti Muhammed Dönemi'nde Arap Yarımadası'nın tamamen ele geçirildiğine
- C) İslam Devleti'nin Bizanslılarla sınır komşusu olduğuna
- D) Dört Halife Dönemi'nde Akdeniz'de etkin olmaya başlandığına
- E) Müslümanların kuzeydeki fetihlerle birlikte Arap - Türk çatışmalarına zemin oluştuğuna

5. Medine İslam Devleti'nde Müslümanlar cihada teşvik edilmiştir. **Bu durumun öncü uygulamasının aşağıdaki gelişmelerin hangisi ile görüldüğü söylenebilir?**

- A) Müslümanların Medine'ye hicret etmesi
- B) Ensar ve Muhacir kardeşliğinin oluşması
- C) Bedir Savaşı'nda savaşçılara ganimetten pay verilmesi
- D) Şam ticaret yolunun ele geçirilmesi
- E) Kâbe'nin Müslümanların eline geçmesi

6. Hazreti Ebu Bekir Dönemi'nde Suriye'nin fethi için 634 yılında Ecnâdeyn Savaşı yapılmıştır. Bu savaşın kazanılmasıyla Suriye kapıları Müslümanlara açılmıştır.

Buna göre,

- I. Arabistan toprakları dışına seferler düzenlenmiştir.
- II. Düzenli orduya geçiş yapılmıştır.
- III. İslam Devleti'nin sınırlarının genişlemesine ortam hazırlanmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TEST 5

1.

Hicretin Sonuçları

- Medine'de yaşayan Yahudiler ile Müslümanlar arasında Medine Sözleşmesi imzalanmıştır.
- Medine, Müslümanların merkezi olmuştur.
- Hazreti Muhammed, Medineliler tarafından üst otorite olarak kabul edilmiştir.

Tabloda verilen gelişmelerin ortak sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- Cumhuriyet rejimin uygulanması
- İslam savaş hukukunun ortaya çıkması
- Mekkelilerin savunmaya çekilmesi
- Bilimsel çalışmaların başlatılması
- İslam Devleti'nin kurulması

2.

Mekkeli müşrikler, savaş hazırlıkları için Ebû Süfyan'a baskı yapmışlardır. Suriye-Mısır güzergâhının Müslümanların kontrolünde olması Mekkelileri ekonomik yönden endişeye sevk etmiştir. Kureyşliler, çevrelerindeki kabilelerden topladıkları kuvvetle yaklaşık üç bin kişilik bir ordu meydana getirerek Medine'ye doğru harekete geçmiştir. Yaklaşık bin kişiyle yola çıkan İslâm ordusu üç yüz münafiğin ordudan ayrılmasıyla yedi yüz kişiyle savaş meydanına ulaşmıştır. Hazreti Muhammed'in dışlarının kırıldığı bu savaşta aralarında Hazreti Hamza'nın da bulunduğu yetmiş Müslüman şehit olmuştur.

Metinde hakkında bilgi verilen olayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Mekkelilerin son taarruz savaşı olmuştur.
- Mekkeliler intikam almak istemiştir.
- Ticaret yollarının ele geçirilmesi hedeflenmiştir.
- Müşrikler, Müslümanlara göre sayıca fazladır.
- Savaş, Müslümanlar için oldukça zorlu geçmiştir.

3. Bedir Savaşı'ndan sonra zengin Mekkeli esirler fidye ödemek şartıyla serbest bırakılmıştır. Ganimetlerden ayrılan payla muhtaç insanlara yardım edilmiştir.

Buna göre,

- Savaş Müslümanların galibiyetiyle sonuçlanmıştır.
- İslam savaş hukuku belirlenmiştir.
- Sosyal devlet anlayışı ortaya konmuştur.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- Yalnız I
- I ve II
- I ve III
- II ve III
- I, II ve III

4.

İslam tarihinin ilk dönemi üzerine konuşma yapan Emel Hanım şu ifadeleri kullanmıştır: "Bu karar ile Müslüman oldukları için Mekke'den çıkmak zorunda kalan ancak Medine'ye de gidemeyen bazı gençler Mekke-Şam ticaret yolu üzerinde bir bölgeye yerleşmiş, Kureyşlilere ait ticaret kervanlarını tehdit etmeye başlamışlardır. Hazreti Muhammed Müslümanlara karşı oluşan ittifakı yine bu gelişme ile bitirmiştir. Hayber Yahudilerine karşı Mekkelilerin tarafsız kalması sağlanmıştır. Mekkeliler Müslümanların kendilerine denk bir muhatap olduğunu kabul etmiştir."

Emel Hanım'ın sözünü ettiği gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- Mekke'nin Müslümanların eline geçmesi
- Medine Sözleşmesi'nin imzalanması
- Medine'ye hicret edilmesi
- Hudeybiye Barışı'nın yapılması
- Tebük Seferi'nin gerçekleşmesi

5.

Yukarıdaki görselde Mescid-i Nebevi'nin bitişiğinde yoksul sahabilerin barınması için yapılan ve giderek bir eğitim kurumu hâline gelen Suffe Mescidi tasvir edilmiştir. Bu eğitim kurumu sonraki dönemlerde İslam dünyasındaki ilk medrese olarak kabul edilmiştir.

Yukarıdaki görsel ve bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Sistemli Eğitim faaliyetleri icra edilmiştir.
- Akli ve naklî bilimler birlikte okutulmuştur.
- İslam'ın ilk döneminde öncü yapılar oluşturulmuştur.
- Mimaride sade bir yapılaşmaya gidilmiştir.
- Bilimsel gelişmelere katkı sunulmuştur.

BİLGİ

**31.1 - Erzurum Kongresi
(23 Temmuz - 7 Ağustos 1919)**

- Mustafa Kemal, kongre öncesinde İstanbul Hükûmeti'nin geri dönmesi konusundaki baskısı karşısında İstanbul Hükûmeti'ne askerlik görevinden istifa ettiğini bildirmiştir.
- Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti ve Trabzon Muhafaza-i Hukuk-ı Millîye Cemiyetinin düzenlediği kongre Doğu Anadolu'nun Ermenilere bırakılmasına engel olmak için toplanmıştır.
- Mustafa Kemal'in başkanlığında bir Temsil Heyeti seçilmiştir.
- Erzurum Kongresi, amacı ve toplanma şekli bakımından bölgesel, alınan kararlar tüm yurdu kapsadığı için de millî bir kongre olmuştur.
- İlk kez millî sınırlardan söz edilmiş, manda ve himaye konusu reddedilmiştir.
- Kongrede millî iradenin hâkim kılınması açıkça vurgulanmıştır. Millî egemenliğe dayalı yeni bir Türk Devleti'nin ipuçları verilmiştir.

Kongre Kararları

- Vatanın bağımsızlığının sağlanamaması durumunda geçici bir hükûmet kurulacaktır.
- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
- İşgaller karşısında İstanbul Hükûmeti'nin dağılması hâlinde, millet hep birlikte savunma ve direnişe geçecektir.
- Azınlıklara siyasi hâkimiyet ve sosyal dengeyi bozacak haklar verilemez.
- Kuvâ-yı Millîye'yi etkin ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
- Manda ve himaye kabul edilemez.
- İşgal düşüncesi taşımayan devletlerin yapmış oldukları yardımlar kabul edilecektir.
- Millî Meclisin derhâl toplanması ve hükûmet işlerinin Meclis tarafından denetlenmesi gereklidir.

31.2 - Sivas Kongresi (4-11 Eylül 1919)

- Sivas'ta Erzurum Kongresi kararları ve mandacılık konusu görüşülmüştür.
- Sivas Kongresi'nde, Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar küçük değişiklik ve ilavelerle kabul edilmiştir.
- Millî cemiyetler, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiştir.
- Erzurum Kongresi sonrasında doğu illerini temsilen oluşturulan Temsil Heyeti tüm yurdu temsil eder hâle getirilmiştir.
- Temsil Heyeti, Ali Fuat Paşa'yı Batı Anadolu Kuvâ-yı Millîye Komutanlığına atamıştır.
- Millî Mücadele hakkında kamuoyunu bilgilendirmek üzere Sivas'ta İrade-i Millîye Gazetesi yayımlanmaya başlanmıştır.

**31.3 - Amiral Bristol Raporu
(7 Ekim 1919)**

- İzmir'in Yunan ordusuna işgaline karşı oluşan tepki üzerine İtilaf Devletleri bölgeye Amerikalı Amiral Mark Lambert Bristol başkanlığında bir heyet göndermiştir.
- Amiral Bristol Raporu adıyla bilinen bu belgede bölgedeki olayların sorumlusunun Türkler değil Rumlar olduğu, Batı Anadolu'da Yunan propagandasında olduğu gibi bölgede Rum nüfusun değil Türklerin çoğunlukta olduğuna dair görüşler yer almıştır. Bu rapor, Millî Mücadele'nin haklılığını uluslararası bir heyet tarafından ortaya koyan ilk belgedir.

**31.4 - General Harbord Raporu
(24 Nisan 1920)**

- ABD Hükûmeti tarafından Türkiye hakkında incelemeler yapmak üzere görevlendirilen General James Harbord ve heyetinin Anadolu'daki incelemeler sonucunda kaleme aldığı rapordur.
- Heyetin araştırmaları sonucunda bölgede Ermenilerin çoğunlukta olmadığı; Türklerle Ermenilerin yüzyıllarca bir arada huzur içinde yaşadıkları tespit edilmiştir.
- Türklerin Ermenilere karşı herhangi bir şekilde soykırım hazırlığında bulunmadıkları belirtilmiştir.
- Ülkeye geri dönen Ermenilerin hayatlarının tehlikede olduğunu gösterecek hiçbir olayla karşılaşmadığı da beyan edilmiştir.

**31.5 - Amasya Görüşmeleri
(20 - 22 Ekim 1919)**

- Amasya Görüşmeleri ile Temsil Heyeti, İstanbul Hükûmeti tarafından resmen tanınmıştır.
- İstanbul Hükûmeti görüşmelerde alınan kararlardan yalnızca Mebusan Meclisinin açılmasını kabul etmiştir.

Amasya Görüşmeleri'nde Ele Alınan Konular

- Vatan topraklarının düşmana terk olunmaması, manda ve himayenin kesinlikle kabul edilmemesi
- Türk vatanının bütünlüğünün ve bağımsızlığının korunması
- Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin İstanbul Hükûmeti tarafından tanınması
- Müslüman olmayan topluluklara, memleketin siyasi hâkimiyet ve sosyal dengesini bozacak biçimde ayrıcalıkların tanınmaması
- İtilaf Devletleri ile yapılacak barış görüşmelerine Temsil Heyeti'nden de üyelerin katılması
- Mebusan Meclisinin Anadolu'nun daha güvenli bir yerinde toplanması

31.6 - Misak-ı Milli Kararları

- İşgal edilen Arap memleketlerinin durumu, halkın vereceği oya göre belirlenecektir. Ateşkes imzalandığı tarihte Osmanlı - İslam çoğunluğun olduğu bölgeler birbirinden ayrılmaz bir bütündür.
- Batı Trakya'nın durumunun tespitinde halk oylamasına gidilmelidir.
- Kars, Ardahan ve Batum'da gerekirse tekrar halkoyuna başvurulabilir.
- İstanbul ve Boğazların güvenliği sağlanmalıdır. Boğazların uluslararası ulaşımına açılması konusunda diğer devletlerle görüşülecektir.
- Azınlıkların hakları, komşu ülkelerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartıyla sağlanacaktır.
- Millî ve ekonomik gelişmeyi engelleyen kapitülasyonlar kaldırılmalıdır.

BİLGİ

İtilaf Devletleri Misak-ı Milli kararlarının alınmasından sonra 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal etmişlerdir.

TEST 1

1. Misak-ı Millî'de yer alan; "Mondros Ateşkesi'nin imzalandığı tarihte, Türk ve İslam çoğunluğunun yerleşmiş olduğu kesimlerin tamamı ister bir işgal veya ister bir hükümle olsun birbirinden ayrılmaz bir bütündür." maddesinin Erzurum Kongresi'nin aşağıdaki kararlarından hangisi ile doğrudan ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez, parçalanamaz.
- B) Manda ve himaye kabul edilemez.
- C) Kuvâ-yı Millîye'yi âmil, İrade-i Millîye'yi hâkim kılmak esastır.
- D) Gayeyi temin için Anadolu'da geçici bir hükümet kurulacaktır.
- E) Hristiyan ahaliye siyasi hâkimiyetimizi ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.

2. "Erzurum Kongresi'nde ulusun devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olmasına yönelik maddelere yer verilmiştir." ifadesini kullanan bir tarihci kongrede kabul edilen,

- I. Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- II. Kuvâ-yı Millîye'yi etkin ve millî iradeyi egemen kılmak esastır.
- III. Manda ve himaye kabul edilemez.

maddelerinden hangilerini görüşüne örnek olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

3. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Misak-ı Millî kararlarının alınması üzerine meclisi dağıtan İtilaf Devletleri İstanbul'u resmen işgal etmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) TBMM'nin açılmasına
- B) Amasya Görüşmeleri'nin yapılmasına
- C) Londra Konferansı'nın toplanmasına
- D) Temsil Heyeti'nin kurulmasına
- E) Saltanatın kaldırılmasına

Amiral Bristol Raporu (11 Ekim 1919)	D	Y
Bölgedeki olayların sorumlusu Türkler değil, Rumlardır.		
Batı Anadolu'da Türklerin Rumları katlettikleri iddiası asılsızdır.		
Yunanların belirttiğinin aksine bölgede Rumlar değil Türkler çoğunluktadır.		
Yunanların bölgeyi işgali güvenliğe yönelik değil ilhak amacını taşımaktadır.		

Buna göre Amiral Bristol Raporu ile ilgili,

- () Türk Millî Mücadelesi'nin haklılığını ortaya koymuştur.
- () İşgalin haksız yere yapıldığını belirtmiştir.
- () Türk halkının direnişe geçmesi gerektiğini savunmuştur.
- () Yunanların Paris Barış Konferansı'na sahte belge sunduklarını ortaya çıkarmıştır.
- () Yunan kuvvetleri ile Türk kuvvetleri arasındaki çatışmaların durdurulması gerektiğini belirtmiştir.

Yargılarından doğru olanların başına "D" yanlış olanların başına ise "Y" getirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) D
Y
D
D
Y
- B) Y
D
Y
D
D
- C) Y
D
Y
D
Y
- D) D
D
Y
D
Y
- E) D
Y
Y
D
D

5. Tarihci Sezgin Bey: "Türk Kurtuluş Savaşı'nın siyasi manifestosu olarak da kabul edilen Misak-ı Millî kararları 28 Ocak 1920'de Osmanlı Mebusan Meclisi'nde kabul edilmiş ve 17 Şubat 1920'de kamuoyuna açıklanmıştır." demiştir.

Ezgi ise Misak-ı Millî'de;

- I. sınırlar,
- II. boğazlar,
- III. ulusal egemenlik,
- IV. kapitülasyonlar,
- V. azınlıklar

konularına yönelik kararların yer aldığını belirtmiştir.

Buna göre Ezgi kaç numaralı alanda Sezgin Bey'e yanlış bir bilgi vermiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

TEST 2

1. Tarih dersinde, "İstanbul'da bulunan İngiliz ve Fransız temsilcileri Erzurum Kongresi'ni ihtilal olarak nitelendirmiş ve Osmanlı saltanatı aleyhine sonuçlar verebilecek gelişme olarak değerlendirmiştir." bilgisini veren Hüseyin Bey öğrencilerine, "Erzurum Kongresi'nin hangi özellikleri bu değerlendirmelerin yapılmasında etkili olmuştur?" sorusunu yöneltmiştir. Öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar şunlardır:

Ali : İstanbul Hükûmeti'nin aldığı kararların meclis denetimine sunmasını belirtmesi

Vildan : Ulusal egemenliğin hâkim kılınmasına yönelik kararların alınması

Ender : Yabancı devletlerden teknik ve ekonomik yardımların kabul edileceğinin ifade edilmesi

Elif : Bölgesel amaçlı olarak kurulan cemiyetlerin birleştirilmesi

Buna göre öğrencilerden hangilerinin vermiş olduğu cevaplar doğrudur?

- A) Ali - Vildan
C) Elif - Ali
B) Önder - Elif
D) Vildan - Önder
E) Önder - Ali

2.

Devletin bağımsızlık ve bütünlüğü saklı kalmak şartıyla topraklarımızı ele geçirme isteği olmayan herhangi bir devletin ekonomik, teknik ve sınıfların memnuniyetle karşılarız.

Erzurum ve Sivas kongrelerinde kabul edilen yukarıdaki maddeyi sınıf tahtasına yansıtan Emrah Bey öğrencilerine: "Bu madde ile hangi devletten alınacak olan yardımların önü açılmıştır?" sorusunu yöneltmiştir.

Emrah Bey'in sorusuna öğrencilerin aşağıdaki cevaplarından hangisini vermesi beklenebilir?

- A) İngiltere
D) Fransa
B) Avusturya
E) Rusya
C) Almanya

3. **Ayten** : Erzurum Kongresi'nde "Doğu Vilayetleri ile Trabzon ve Canik Sancağı birbirinden ayrılmaz ve Osmanlı topluluğunun bir parçası olmak üzere bir bütün teşkil eder." maddesine yer verilmiştir.

Cihat : Bu madde ile azınlıkların bölgedeki yıkıcı faaliyetleri önlenmek istenmiştir.

Buna göre Cihat aşağıdaki azınlıklardan hangisini söylerse Ayten'e doğru bir bilgi vermiş olur?

- A) Araplar
C) Ermeniler
B) Çerkezler
D) Süryaniler
E) Farslar

4. Mehmet Bey: "Sivas Kongresi'ne katılan delegelere; İttihat ve Terakki Fırkası'nın yeniden canlandırılmasına çalışılmayacağına ve var olan siyasi partilerin hiçbirinin siyasi emellerine hizmet edilmeyeceğine dair yemin ettirilmiştir. Bu uygulama ile ----"

Mehmet Bey'in ifadesine aşağıdakilerden hangisi ile devam etmesi beklenebilir?

- A) Mustafa Kemal'in ulusal lider olarak ön plana çıkması için uygun ortam oluşmuştur.
B) siyasi bölünmelerin önüne geçilerek birlik ve beraberlik sağlanmaya çalışılmıştır.
C) yeni partilerin ülke yönetiminde söz sahibi olmaları amaçlanmıştır.
D) Millî Mücadele'nin yürütülmesi için İstanbul Hükûmeti ile iş birliğine gidilmiştir.
E) yararlı cemiyetlerin bölgesel sorunlarla ilgilenmesine imkân sağlanmıştır.

5. Sivas Kongresi'nden sonra başlayan kara propagandalar karşısında Millî Mücadele'nin tanıtılması ve Temsil Heyeti'nin çalışmaları hakkında halkın bilgilendirilmesi sorunu ortaya çıkmıştır.

Metinde sözü edilen sorun aşağıdakilerden hangisi ile giderilmeye çalışılmıştır?

- A) İrade-i Millîye Gazetesi'nin yayın hayatına başlamasıyla
B) Mebusan Meclisi seçimlerinin yapılmasıyla
C) Minber Gazetesi'nin kapatılmasıyla
D) Amasya Görüşmeleri'nin yapılmasıyla
E) San Remo Konferansı'na delege gönderilmesiyle

TEST 3

1. Ahmet, okumuş olduğu bir kitapta şu ifadelere rastlamıştır: "Sadrazam Damat Ferit Paşa Hükûmeti tarafından Elazığ Valisi Ali Galip'e Sivas Kongresi'nin engellenmesi ve Mustafa Kemal Paşa'nın ortadan kaldırılması yönünde emir verilmiştir. Ali Galip etrafına topladığı hükûmet güçleriyle kongreyi basmak üzere harekete geçtiyse de Malatya'dayken üzerine gönderilen millî güçlerin etkisiyle Kâhta'ya kaçmıştır. Ali Galip'in başarısız olmasından sonra İstanbul Hükûmeti askerî ve mülki amirlere gönderdiği emirnamelerde Mustafa Kemal'in tutuklanmasını ve Sivas Kongresi'ne delege seçimlerinin engellenmesini istemiş, ancak başarılı olamamıştır."

Ahmet okumuş olduğu bu ifadelerde İstanbul Hükûmeti'nin;

- I. Anadolu'da otoritesini korumaya çalışması,
- II. Millî Mücadele'nin etkisizleştirilmek istenmesi,
- III. Ulusal bağımsızlığı tek elden yürütmesi

durumlarından hangilerini gerçekleştirmek istediğini öğrenmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Erzurum ve Sivas kongreleri ile ilgili bir araştırma görevi alan Canan ödevini hazırlarken Erzurum Kongresi'nde manda ve himayenin kabul edilmeyeceği kararının alınmasına rağmen bu konunun Sivas Kongresi'nde tekrar gündeme geldiğini görmüştür. Bu durumu yadırgayan Canan öncelikle manda ve himayenin tekrar gündeme gelmesinin nedenlerini araştırmaya karar vermiştir.

Canan'ın araştırmasının sonunda;

- I. manda ve himayeyi savunanların Sivas Kongresi'ne katılması,
- II. kongreye katılan İstanbul Hükûmeti delegelerinin konuyu yeniden gündeme getirmesi,
- III. delegelerin manda ve himayenin kabul edilmesi yönünde dış baskılara maruz kalması

çıkarımlarından hangilerine ulaşması beklenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3.

Yukarıdaki şemanın tamamlanabilmesi için harfle gösterilen alana aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Millî sınırlar içinde vatanın bir bütün olarak kabul edilmesi
- B) Dış yardımın kabul edilmesi
- C) Mebusan Meclisi'nin toplanması
- D) Temsil Heyeti'nin yürütme yetkisini kullanması
- E) Koşulsuz, şartsız ulusal bağımsızlığın sağlanması

4.

Altan : Mustafa Kemal'in sivil olarak katıldığı ilk kongredir.

Yücel : İlk defa millî sınırlardan bahsedilmiştir.

Zafer : Bölgesel amaçlı Temsil Heyeti kurulmuştur.

Çetin : Tam bağımsızlık ve millî egemenlik fikirleri açıkça vurgulanmıştır.

Diyalogda sözü edilen bu kongre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erzurum B) Sivas C) Pozantı
D) Alaşehir E) Balıkesir

5.

Damat Ferit'in sadrazamlığı döneminde Millî Mücadele'ye cephe alan İstanbul Hükûmeti, Ali Rıza Paşa'nın sadrazam olmasıyla Millî Mücadelecilerle bozulan ilişkileri düzeltmek amacıyla Salih Paşa'yı Amasya'ya göndermiştir.

İstanbul Hükûmeti'nin tutum değişikliğine gitmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) TBMM'nin Londra Konferansı'na davet edilmesi
- B) Yunanlılarla girişilen mücadelelerin kazanılması
- C) Millî Mücadele taraftarlarının giderek güçlenmesi
- D) Düzenli ordunun kurulması
- E) Rusya ile Millî Mücadeleciler arasında siyasi ve askerî ittifakin kurulması

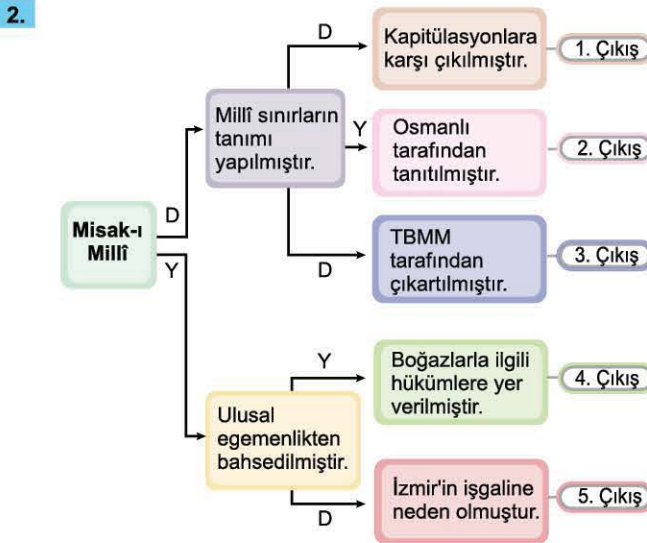
TEST 4

Sınıf tahtasına bir kavram havuzu çizen Eymen Bey öğrencilerinden bu havuzdaki Misak-ı Millî kararları içerisinde yer alan kavramları çıkarmalarını istemiştir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin vermiş olduğu cevap doğrudur?

- A) Azra: Sınırlar - Boğazlar
B) Betül: Osmanlı borçları - Ulusal bağımsızlık
C) Cemil: Cumhuriyet idaresi - Ulusal Egemenlik
D) Dilek: Azınlıklar - Kapitülasyonlar
E) Efe: Arap vilayetleri - Ulusal Bağımsızlık

Yukarıdaki şemada ilk ifadeden başlayıp cevap okları takip edildiğinde kaç numaralı çıkışa ulaşılabilir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

3. Sivas Kongresi'nde millî cemiyetlerin "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" çatısı altında birleştirilmesi ile;
- I. ulusal mücadelenin tek elde toplanması,
II. merkezîyetçiliğin sağlanması,
III. cemiyetlerin bölgesellikten çıkartılarak ulusallaşması
- durumlarından hangilerinin gerçekleştirildiği savunulabilir?**

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal Paşa ile İstanbul Hükûmeti adına Salih Paşa arasında 20 - 22 Ekim 1919 yılında gerçekleşen Amasya Görüşmeleri'nde İtilaf Devletleriyle Osmanlı Devleti arasında yapılacak herhangi bir konferansta Temsil Heyeti tarafından uygun görülen kişilerin seçilmesine ve yapılacak antlaşmalar için Temsil Heyeti'nin onayının alınmasına yönelik hükümlere yer verilmiştir.

Temsil Heyeti'nin bu kararlar ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Vatanın geleceği ile ilgili alınacak kararlarda söz sahibi olmak
B) İstanbul Hükûmeti'ni denetim altına almak
C) Devletin merkezî otoritesini güçlendirmek
D) Ulusal mücadeleyi tek yetkili organ olarak yürütmek
E) Saltanat makamının devam etmesini sağlamak

5. Amasya Görüşmeleri'nde açılmasına karar verilen Mebuslar Meclisi'nin "İstanbul dışında toplanmalı" ibaresi Kanun-ı Esasî'ye aykırı olduğu gerekçesiyle İstanbul Hükûmeti tarafından reddedilmiştir.

İstanbul Hükûmeti'nin bu tutumu aşağıdaki gerekçelerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Millî egemenliğin gerçekleştirilmeye çalışılmasıyla
B) Büyük devletlerin iç işlerine karışmasının önlenmek istenmesiyle
C) Hükûmetin meclis üzerindeki otoritesini kaybedeceği düşüncesine kapılmasıyla
D) Padişahın yetkilerinin sınırlandırılmaya çalışılmasıyla
E) Mustafa Kemal'in liderliğini pekiştirme amacının güdülmesiyle

TEST 5

1. Mebusan Meclisi çalışmalarının yakından takip edilmek istenmesi, Meclise seçilen mebusların birçoğunun yolunun Ankara'dan geçmesinin değerlendirilmek istenmesi, Ankara'nın birçok ille demir yolu bağlantısının olması, Ankara'nın haberleşme noktasında elverişli bir konuma sahip olması, Ankara'nın işgale uğramamış olması, Batı Cephesi'ne yakın bir yerde bulunması ve 20. Kolordu'nun bölgeye hâkim olması Ankara'nın merkez olarak seçilmesinde etkili olan nedenlerdir.

Metinde verilen bilgilerde Ankara'nın merkez olarak seçilmesinde aşağıdaki alanlardan hangisinin etkisinden söz edilmemiştir?

- A) Ulaşım B) İletişim C) Etnik
D) Coğrafi E) Askerî

2. 16 Mart 1920'de İstanbul'un resmen işgal edilmesinden sonra İngilizler yayımladıkları bildiriye işgalin geçici olduğunu, İtilaf Devletlerinin amacının saltanat makamının etkisini kırmak değil aksine Osmanlı topraklarında daha da etkili hâle gelmesini sağlamak olduğunu, Anadolu'da bir isyan veya katliam yapıldığında İstanbul'un Türklerden alınacağını duyurmuşlardır.

İngilizlerin bu bildiriye yayımlamalarında;

- I. halkın tepkisini azaltma,
II. mevcut konumlarını koruma,
III. azınlıkların isyan etmesini sağlama

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. İstanbul'un işgalinin ardından Mebusan Meclisi'nde milletvekillerinin verdiği bir önergeyle güvenli bir ortamda görev yapma olanağı oluşuncaya kadar genel birleşimlerin ertelenmesi yönünde karar alınmıştır.

Bu kararın aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Büyük Millet Meclisi'nin Ankara'da açılmasına
B) Temsil Heyeti'nin yetkilerinin ülke genelini kapsamına
C) Mecelle'nin yürürlükten kaldırılmasına
D) Kuvâ-yı Millîye'nin oluşmasına
E) İtilaf Devletleri ile diplomatik görüşmelerin başlamasına

4. "Millî Mücadele" konusunun işlendiği derste Eylem Hanım'ın uyguladığı ve her biri 20 puan değerinde olan eşleştirme sorularına öğrencisi Burak şu cevapları vermiştir:

		Havza Genelgesi	Amasya Genelgesi	Erzurum Kongresi	Sivas Kongresi	Misak-ı Millî
I.	Millî Mücadele'de ilk defa Osmanlı borçları ve boğazlar konusuna değinilmiştir.					✓
II.	Ulusal bilincin oluşturulması için Türk halkına yapılan ilk çağrıdır.	✓				
III.	Manda ve himaye kesin olarak reddedilmiştir.			✓		
IV.	Bütün yararlı cemiyetler tek çatı altında birleştirilmiştir.				✓	
V.	Kurtuluş Savaşı'nın amacı ve gerekçesi belirtilmiştir.		✓			

Verilen bilgilere bakıldığında Burak'ın bu etkinlikten kaç puan aldığı söylenebilir?

- A) 20 B) 40 C) 60 D) 80 E) 100

5. Aşağıdaki tabloda Millî Mücadele Dönemi'nde meydana gelen bazı tarihî gelişmeler numaralandırılarak verilmiştir.

- I. Mebusan Meclisi'nin açılması
II. Misak-ı Millî kararlarının alınması
III. İstanbul'un resmen işgal edilmesi
IV. Sevr Antlaşması'nın imzalanması
V. TBMM'nin açılması

Bu sıralamada neden - sonuç ilişkisi kaç numaralı alanda bozulmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TEST 6

1.

Misak-ı Millî Kararları

Siyasi, adli ve mali gelişmemizi önleyecek her türlü sınırlamalar kaldırılmalıdır.

Batı Trakya'nın hukuki durumu halkın serbestçe vereceği oylarla belirlenmelidir.

Azınlıkların hakları komşu memleketlerdeki Müslüman haklarının korunması şartıyla kabul edilecektir.

Ateşkes imzalandığı tarihte Türk ve İslam çoğunluğunun olduğu bölgeler birbirinden ayrılmaz bir bütündür.

İstanbul ve Marmara Denizi'nin güvenliği her türlü tehlikeden korunmalıdır. İstanbul ve Çanakkale boğazlarının dünya ticaret ve ulaşımına açılması konusunda bizimle diğer devletlerin birlikte vereceği kararlar geçerlidir.

Bu kararlardan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ulusların gelecekleri ile ilgili verecekleri kararlara saygı duyulacağına
- B) İmtiyaz ve ayrıcalıklara izin verilmeyeceğine
- C) Devletler arası eşitliğin sağlanmaya çalışıldığına
- D) Vatanın bölünmez bir bütün olduğuna
- E) Millî egemenlik ilkesini esas alan yeni bir devletin kurulacağına

2. Taner, "Amasya Görüşmeleri'nde İstanbul Hükûmeti Osmanlı Mebusan Meclisi'nin yeniden açılmasını kabul etmiştir." demiştir.

Zerrin ise İstanbul Hükûmeti'nin bu kararı almasında;

- I. Anadolu'da zayıflayan otoritesini yeniden güçlendirme,
- II. ulusal güçleri kontrol altında tutma,
- III. aleyhine oluşabilecek tepkileri azaltma,
- IV. ulusal bağımsızlık mücadelesinin liderliğini üstlenme,
- V. Temsil Kurulu'nun etkinliğini azaltma amaçlarının etkili olduğunu belirtmiştir.

Buna göre Zerrin kaç numaralı alanda Taner'e yanlış bir bilgi vermiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. "Bölgesel amaçlı toplanan Erzurum Kongresi'nde ulusu ilgilendiren kararlar da alınmıştır." ifadesini kullanan bir tarihinin kongrede alınan,

- I. Manda ve himaye kabul edilemez.
- II. Hükûmet işleri ulusun denetimine sunulmalıdır.
- III. Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz.
- IV. Doğu Anadolu'yu temsilen bir Temsil Kurulu oluşturulmalıdır.
- V. Kuvâ-yı Millîye'yi amil İrâde-i Millîye'yi hâkim kılmak esastır.

maddelerinden hangisini görüşüne örnek olarak gösteremez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. İngiltere Başbakanı Lloyd George, "Biz Türkiye'yi ne başkomutandan ne de çoğunlukla Türk olan Anadolu'nun ve Trakya'nın zengin ve ünlü topraklarından yoksun bırakmak için dövüşüyoruz." demiştir.

Millî Mücadele Dönemi'nde yaşanan;

- I. TBMM'nin Londra Konferansı'na davet edilmesi,
- II. İstanbul'un Anlaşma Devletleri tarafından işgal edilmesi,
- III. Yunanların İzmir'i ilhak etmesi

gelişmelerinden hangilerinin bu açıklama ile bağdaştığından söz edilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

5.

Millî Mücadele'nin hazırlık döneminde yayımlanan genelgede ve toplanan kongrelerde ülke bütünlüğünü korumak, ulusal birlikteliği sağlamak amacıyla saltanat ile hilafetin kaldırılacağı ve millî egemenliğe dayanan yeni bir devletin kurulacağı açıkça ifade edilmemiş ancak egemenlik anlayışının değişeceğine yönelik kararlar alınmıştır.

Metinde verilen bilgi Millî Mücadele Dönemi'nde alınan,

- I. Amasya Genelgesi: Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- II. Erzurum Kongresi: Kuvâ-yı Millîye'yi amil İrâde-i Millîye'yi hâkim kılmak esastır.
- III. Misak-ı Millî: Siyasi, adli ve mali gelişmemizi engelleyecek sınırlandırmalar kaldırılmalıdır.

kararlarından hangilerine örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TEST 7

1. Mebusan Meclisi'nin Misak-ı Millî kararlarını almasından sonra 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal eden İtilaf Devletleri, milletvekilleri ve aydınların bir kısmını tutuklayarak Malta'ya sürmüşler; fakat hükûmete ve padişaha dokunmamışlardır.

İtilaf Devletlerinin bu tutumu aşağıdaki amaçlardan hangisi ile açıklanabilir?

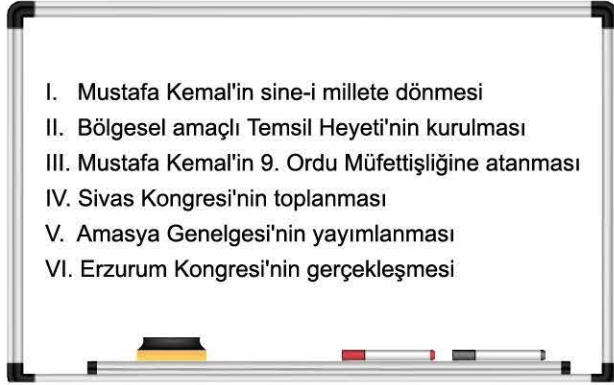
- A) İslam dünyasındaki tepkileri azaltmak
- B) Hükûmet ile padişahı çıkarları doğrultusunda kullanmak
- C) TBMM ile ilişkileri düzeltmek
- D) Bölgesel amaçlı kurulan cemiyetleri desteklemek
- E) Milletler Cemiyeti'nin müdahalesini engellemek

2. Sivas Kongresi'nde alınan kararlar birbirinden bağımsız ve bölgesel olarak hareket eden millî cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmiştir.

Bu kararın aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Düzenli ordunun kurulmasına
- B) Misak-ı Millî kararlarının uygulanmasına
- C) Millî Mücadele'nin tek merkezden yönetilmesine
- D) Temsil Heyeti'nin faaliyetlerinin sona ermesine
- E) Halifeliğin kaldırılmasına

3. Serhat Bey, Millî Mücadele Dönemi'nde meydana gelen bazı gelişmeleri sınıf tahtasına karışık olarak yazmıştır.

Serhat Bey'in yazmış olduğu bu gelişmelerin kronolojik olarak sıralanması aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - IV - III - V - VI - II
- B) II - V - I - IV - III - VI
- C) V - IV - VI - I - II - III
- D) III - V - I - VI - II - IV
- E) IV - II - VI - III - I - V

4. Sivas Kongresi'nde daha önce Erzurum Kongresi ile bölgesel amaçlı kurulan Temsil Heyeti'nin yetkileri tüm ülkeyi kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Yetkileri genişletilen Temsil Heyeti'nin uyguladığı ilk karar Ali Fuat Cebesoy'u Batı Cephesi Kuvâ-yı Millîye Umum Komutanlığı'na atamak olmuştur.

Buna göre Temsil Heyeti ile ilgili;

- I. hükûmet gibi görev yaptığı,
- II. yürütme yetkisini kullandığı,
- III. meclis üzerinde tam denetim kurduğu

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Dârü'l Fünun öğrencilerinden İhsan ve Ahmet farklı dönemlerde İngiltere Dış İşleri Bakanlığı'na protesto mektupları göndermişlerdir.

Öğrenciler mektuplarında şu ifadeleri kullanmıştır:

İhsan : Paris Barış Konferansı'nda Yunanların sahte belgelerine destek vererek Batı Anadolu'da yapılan işgalin ve ardından iki bine yakın insanın katledilmesinin sorumluluğunu tarih karşısında veremeyeceksiniz. Nüfusun çoğunluğunun Türk ve Müslümanlardan oluşan bu kentte katledilenlerden biri olan Hasan Tahsin yıllar sonra bile onurla anılacaktır.

Ahmet : Halkın oylarıyla seçilen mebusların aldığı kararları silah zoruyla bastırmaya çalışmanız bağımsızlığa olan azmimizi engelleyemez. Misak-ı Millî kararlarının alınmasından sonra sizler bizim başkentimizi işgal edince halkın mücadelesini yok edeceğinizi mi sanıyorsunuz? Unutmayın bu halk "Ya İstiklal Ya Ölüm!" diyen bir liderin peşinden gitmektedir.

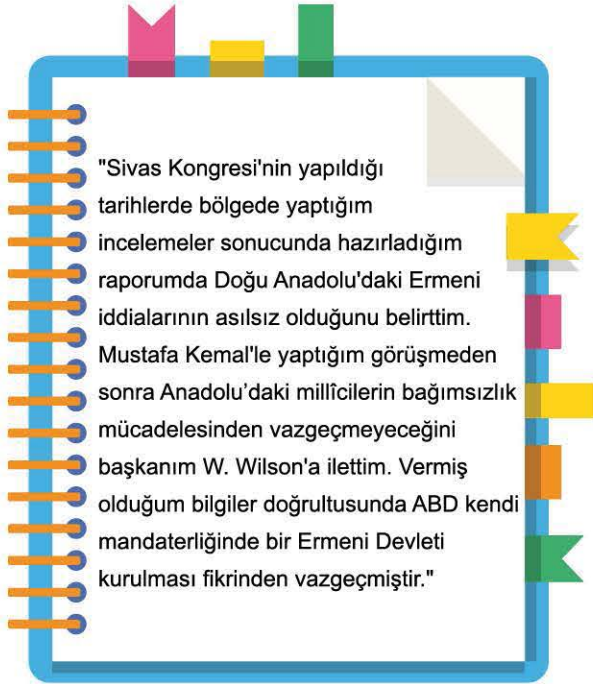
Öğrencilerin bu mektuplarında aşağıdaki yerlerden hangilerinde yaşanan işgalleri protesto ettikleri söylenebilir?

	İhsan	Ahmet
A)	İzmir	İstanbul
B)	Bursa	Aydın
C)	İstanbul	Bursa
D)	Aydın	İzmir
E)	İzmir	Çanakkale

TEST 8

1.

Yukarıda kendisi ve çalışmaları hakkında çeşitli bilgiler veren bu ABD'li komutan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) General Eisenhower
- B) General George Milne
- C) Amiral Bristol
- D) General Harbord
- E) Amiral Guepratte

2.

Yenilenen Mebusan Meclisi seçimlerinden sonra meclise girmeye hak kazanan milletvekilleriyle yapılan görüşmede Mustafa Kemal şu isteklerde bulunmuştur:

- Açılacak olan Mebusan Meclisi'nde Müdafaa-i Hukuk Grubu kurulmalıdır.
- Mustafa Kemal Paşa meclis başkanı olarak seçilmelidir.

Mustafa Kemal'in bu isteklerle;

- I. Millî Mücadele taraftarlarının meclisi kontrol etmesini sağlamak,
- II. Sivas Kongresi kararlarının İtilaf Devletlerince tanınması için siyasi baskı kurmak,
- III. Meclisin dağıtılması hâlinde başkanlık yetkilerini kullanmak

hedeflerinden hangilerini amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3.

Amasya Görüşmeleri'nde sağlanan mutabakat çerçevesinde 7 Kasım 1919'da yurt genelinde seçimlerin yapılmasına ve Mebusan Meclisi'nin yeniden açılmasına İtilaf Devletleri de destek vermiştir.

İtilaf Devletleri'nin bu tutumu;

- I. seçimlerde padişah yanlılarının kazanacağını beklemeleri,
- II. yapılacak olan barış antlaşmasının meclis tarafından onaylanacağına inanmaları,
- III. Anadolu hareketinin etkisini kaybedeceğini düşünmeleri

gerekçelerinden hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4.

Erzurum Kongresi'nde alınan; "Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz." kararı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Millî egemenliğe dayalı devlet kurulacağı duyurulmuştur.
- B) İlk defa millî sınırlardan söz edilmiştir.
- C) Türk vatanının bölünemeyeceği ilan edilmiştir.
- D) Kongreye ulusal nitelik kazandırılmıştır.
- E) Misak-ı Millî'nin zemini hazırlanmıştır.

5.

Yukarıdaki belge Harbiye Nezareti'nin Mustafa Kemal'i 9. Ordu Müfettişliği'ne tayin yazısıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin yukarıdaki belgede Mustafa Kemal'e verilen görev olarak yer alması beklenmez?

- A) Halkın elindeki silah ve cephaneyi toplatmak
- B) Erzurum ve Sivas Kongrelerini düzenlemek
- C) Birliklerin terhislerini gerçekleştirmek
- D) Doğu Karadeniz'de asayiş ve güvenliği sağlamak
- E) Tüm askerî ve mülki amirlere emirleri iletmek

TEST 9

1. Erzurum Müdafaa-i Hukuk-ı Millîye Cemiyeti Erzurum Kongresi'nden önce bir vilayet kongresi toplamak gereğini duymuştur. Bu kongreye bütün kazalardan seçilmiş temsilciler katılmıştır. Bu kongre ile ulaşılmak istenenler aşağıda özetlenmiştir:

- Osmanlı camiasından ayrılmamak için her türlü ihtimali göz önüne alarak bu yolda hiçbir fedakârlıktan çekinmemeyi ilke olarak kabul etmek
- Her ne suretle olursa olsun memleket bir Ermeni saldırısına uğrarsa bunu şiddetle karşılamak ve millî varlığını son ferden ölümüne kadar savunmak
- Bunun için herhangi bir toprak üstünden millî varlığı silen hicret fikrini kesin olarak zihinlerden çıkarmak
- Bu işleri başarabilmek için her şeyden ziyade orduya güvenmekle beraber "bekçi teşkilatı" adı altında halkı, hususiyle köylüyü silahlandırmak

Buna göre toplantıda;

- I. direniş hareketini organize ederek tabana yaymak,
- II. Doğu Anadolu'da bir Ermeni devletinin kurulmasına karşı mücadele etmek,
- III. Millî Mücadele hareketini millete dayandırarak kararlı bir şekilde sürdürmek

düşüncelerinden hangilerinin hedeflendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Millî Mücadele'nin örgütlenme çalışmaları ilk olarak Doğu ille-
rinde başlamıştır.

Bu durumda;

- I. XV. Kolordu'nun terhis edilmemiş olması,
- II. Erzurum Kongresi'nin ulusal nitelikte olması,
- III. Doğu Anadolu'nun henüz işgale uğramamış olması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Sivas Kongresi'nde millî cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirilmiştir.

Bu gelişme ile ilgili,

- I. Millî Mücadele tek elden yönetilmek istenmiştir.
- II. Direniş organizasyonu daha etkili hâle getirilmiştir.
- III. Düzenli orduya geçiş yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4.

Wilson İlkeleri'nin Bazı Maddeleri

- I. Devletler arası gizli diplomasi yapılmayacak. Gizli antlaşmalara son verilecek, görüşmelerde açık siyaset kuralları geçerli olacaktır.
- II. Yenen devletler yenilen devletlerden toprak almayacak, savaş tazminatı istemeyecektir.
- III. Silahlanma yarışına son verilecektir.
- IV. Osmanlı Devleti'nin Türk olan bölgelerine kesin egemenlik hakkı tanınacaktır.

Buna göre I. Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletlerinin Osmanlı'ya yönelik izlediği politikaların tablodaki maddelerden hangileri ile çeliştiği söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) I, II ve III E) I, II ve IV

5.

Yukarıda Mustafa Kemal ve arkadaşlarının 5 Temmuz 1919'da Erzurum Kongresi'nin hazırlık çalışmalarını yaparken çekilen bir fotoğraf yer almaktadır.

Yukarıdaki fotoğraf ve dönemin özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mondros Mütarekesi sonrası ülkenin içinde bulunduğu kargaşa ve umutsuzluğa çareler aranmıştır.
- B) Erzurum'da Anadolu insanına hayatta kalma ve bağımsızlık umudu aşılanmıştır.
- C) Millî Mücadele'de önemli adımlar atılmaya başlanmıştır.
- D) İlan edilecek olan Cumhuriyet rejiminin detayları üzerinde çalışılmıştır.
- E) Anadolu'daki işgal hareketlerine karşı faaliyette bulunulmuştur.